

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Η'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 619

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

*

Εν Αθήναις, 17 Μαΐου 1892

*

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Εν Αθήναις	φρ.	8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	•	8.50
Εν τῷ ἔξωτερον	φρ. χρ.	15.—
Εν Ρωσσίᾳ	ρούβλ.	6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀλεξάνδρου Δουμά, υἱοῦ: ΑΝΕΥ ΚΑΡΔΙΑΣ.— Γεωργίου Προδῆλ: ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ, δραματικὸν μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίττις: ΙΣΠΑΝΙΑ. — Catulle Mendès: Η ΒΑΠΤΙΣΤΙΝΗ, διήγημα.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δαυείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ (ΥΙΟΥ)

ΑΝΕΥ ΚΑΡΔΙΑΣ

— Ἡ κατάσταση, ἐν τῇ ἧσιν εὐρίσκασθε καὶ ἡτις σὰς ἀρέσκει, οὐδεμίαν ἔχει δικαιολογίαν, προέρχεται ἐκ μεγάλης παρελθούσης θλίψεως.

— Ἴσως, κυρία, ἀλλὰ τότε κατώρθωσα νὰ γείνω ἀναισθητος, διότι οὕτως ἐθεώρησα τὴν εὐτυχίαν ἐπὶ τῆς γῆς. Περιώρισα τὴν ζωὴν εἰς τὰς φυσικὰς ἀνάγκας ἀπέλωσα τὴν ψυχὴν καὶ κατέστην ὁ μάλλον ἄκακος καὶ ὁ ὀλιγώτερον κινδυνώδης τῶν ἀνθρώπων.

— Πῶς! εἶνε δυνατόν τοῦτο;

— Διατί ὄχι. Ἐν ὀνόματι τῆς ψυχῆς τῶν οἱ ἀνθρώποι ἀποτολμῶσι τὰ πάντα. Ἡ ψυχὴ ἐφευρε τὰ πάθη, τὸ δὲ σῶμα τὰς κινήσεις καὶ τὰ ἐλαττώματα, τὰ ὅποια βλάπτουσι μόνον τὸ ἄτομον, ὅπερ τὰ ἔχει, ἐνῶ τὰ πάθη τοῦ ἐνὸς βλάπτουσι πλείστους ἄλλους. Αἱ κινήσεις τοῦ σώματός μου εἶνε ἡ ἀνηρία, ἡ ἀκράτεια, ἡ ἠδυπάθεια τέλος. Ἐὰν πίνω πολὺ, ἐὰν τρώγω πολὺ, ἐὰν εἶμαι ὑπὲρ τὸ δέον ἐκδοτός, ἐγὼ μόνος ὑποφέρω καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ με ἀιτιάθῃ. Τὰ εὐγενέστερα πάθη τῆς ψυχῆς εἶνε ἡ φιλοδοξία, ὁ ἔρωσ. Ὁ φιλοδόξος εἶνε ἀνηλεής, θὰ βαδίσῃ ἐπὶ τῶν πτωμάτων εἰκοσι λαῶν, ὅπως φθασῇ εἰς τὸ σκοπὸν του θὰ κατορθώσῃ ἴσως μεγάλα πράγματα, ἀλλὰ πόσα ἄθωα θύματα θὰ ἀφήσῃ ἐπὶ τῆς οδοῦ του! Ὁ ἔρων εἶνε φοβερός, πρέπει νὰ τὸν ἀποφεύγῃ τις. Ὁ ἔρωσ του τῷ χρησιμεύει ὡς αἰωνία πρόφασις καὶ τῷ δίδει τὸ δικαίωμα νὰ διαπρακτῇ μυρίας ἀτιμίας. Ἐὰν ἀγαπᾷ τὴν γυναῖκά μου καὶ ἀγαπᾶται ὑπ' αὐτῆς, πρέπει νὰ τὸ ὑπομείνω ἐγὼ, ὅστις δὲν τῷ ἔλαμα τίποτε, πρέπει νὰ κτυπηθῶ με αὐτὸν ἢ νὰ γείνω γελοῖος. Ἐὰν με φονεύσῃ, θὰ εἶπῃ: «Τί τὰ θέλετε; τὸ πάθος τοῦτο ἦτο ἰσχυρότερον ἐμοῦ.» Καὶ ὅμως τὸν ἀνθρώπον τοῦτον, ὅστις δύναται νὰ κἀμῃ τόσον κακόν, τὸν ἐκτιμᾶτε, ἐνῶ ἐμέ, ὃν οὐ δύναται νὰ συναναστρέφωται ἄνευ κινδύνου, ἐμέ, εἰς ὃν ὁ σύζυγος δύναται νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν σύζυγον, ἡ μήτηρ τὴν θυγατέρα, ὁ ἀδελφὸς τὴν ἀδελφήν, διότι μὴ ἀγαπῶν τίποτε δὲν θὰ διανοηθῶ νὰ τὰς βλάψω, με ἀποκαλεῖτε ἐγωιστὴν καὶ με ἀποφεύγετε.

— Λοιπὸν δὲν ἠγαπήσατε ποτὲ;

— Οὐδέποτε! καὶ πρὸς τί ἄλλως; Ὑπάρχει πάντοτε στιγμή, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ γυναῖκες εἶνε ὅμοιαι. Ἀνοίξατε τὰς αἰσθητικωτέρας φράσεις, τὰς ἐπιτηδειωτέρας περιφράσεις, τὰς ὅποιας εἰς ἀνὴρ λέγει εἰς τὴν γυναῖκα, ἢν ἀγαπᾷ, φράσεις καὶ περιφράσεις θέλουσι πάντοτε νὰ εἰπωσὶ: «Κυρία, ἐπιθύμουν πολὺ νὰ γείνω ἐραστὴς σας». Κοσμοῦμεν τὴν φαντασίαν μας διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν παθῶν, τῶν αἰσθημάτων καὶ τοῦ ἔρωτος, ἀλλ' ὅταν πάντα ταῦτα παρέλθωσιν, ὁ πεινητικώτερος ἀνὴρ ἐκπλήσσεται μὴ βλέπων πλέον τίποτε ἄλλο εἰς τὴν γυναῖκα, ἢτις τὰ παρῆγε, παρὰ γυναῖκα κοινήν.

— Παράδοχοι θεωρεῖται, αἵτινες με ἐκπλήττουσι. Που θὰ σὰς ὀδηγήσωσιν αὐταί, ἰππότα;

— Ὅπου αἱ ἰδικαί σας θὰ σὰς φέρωσι, κυρία, ὅπου ἡ ζωὴ φέρει πάντας, εἰς ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, ὅπερ οἱ φιλόσοφοι καλοῦσιν ἀνάπαυσιν, ὁ ὄγκλος θάνατον, οἱ πιστοὶ αἰωνιότητα, οἱ σκεπτικοὶ μηδὲν καὶ ὅπερ ἐγὼ καλῶ τέλος.

— Γνωρίζετε, ἰππότα, ὅτι ἡ γυνὴ, ἡτις θὰ σὰς ἠγάπα, θὰ ἦτο πολὺ δυστυχῆς;

— Τὸ πιστεύω ἀλλὰ νομίζω, ὅτι οὐδεμίαν γυναῖκα θὰ τῆς ἤραγο ἢ ἰδέα νὰ με ἀγαπήσῃ.

— Τίς εἰξέυρει; εἶπεν ἡ κυρία Δάνζ, ρίπτουσα ἐπὶ τοῦ κ. Διλο βλέμμα πλήρες λαγνείας.

— Ἐχετε ὡραίους ὀφθαλμούς, εἶπεν ὁ ἰππότης.

— Ἰππότα...

— Κυρία;

— Ὅτι μετ' ἠλέγετε δὲν εἶνε ἀληθές.

— Ἀμφιβάλλετε;

— Δὲν θέλω νὰ τὸ πιστεύσω.

— Ὅπως θέλετε, κυρία.

— Ἐὰν εἶνε ἀληθές, θέλω νὰ ρίψω τὴν ἀπογοήτευσίν σας, τὴν φιλοσοφίαν σας, τὸν ἐγωισμόν σας, τὰς θεωρίας σας τέλος.

— Μὴ δοκιμάσετε, κυρία, θὰ χάσετε τὸν καιρὸν σας.

— Ἔχω καιρὸν νὰ γάνω.

— Δὲν ἀγαπάτε λοιπὸν κανένα, κυρία;

— Κανένα. Ἄλλ' ἐγὼ δύναμαι νὰ ἀγαπήσω μὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μοῦ εἶπετε. Θὰ ἐπαναλάβω μὲν τὴν συνδιάλεξιν ταύτην καὶ θὰ ἴδωμεν, τίς ἐκ τῶν δύο θὰ νικήσῃ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μὴ μᾶς ἀπασχολῇ τίποτε, ἐν ᾧ ἐνταῦθα μᾶς διακόπτουσιν εἰς ἐκάστην στιγμὴν. Ἀπόψε σας περιμένω.

— Καλά, κυρία.

Ὁ ἰππότης δὲν ἐξεπλάγη ποσῶς.

— Θὰ εἶσθε ἐχέμευθος; ἐπανέλαθεν ἡ βαρωνίς.

— Θὰ εἶμαι, μείνετε ἡσυχῶς.

— Τὸ μεσονύκτιον θ' ἀφήσετε τὸ δωμάτιόν σας.

— Τὸ μεσονύκτιον, ἔστω.

— Καὶ θὰ ἔλθετε εἰς τὸ διαμέρισμά μου.

— Ναί, κυρία.

Ἡ κυρία Δάνζ' ἐσφιγξε τὴν χεῖρά του, ἥτις ἦτο καθ' ὀλοκληρίαν ψυχρά.

Οἱ ἄλλοι περιπατηταὶ συνήντησαν τὸν ἰππότην εἰς τὴν κυρίαν Δάνζ'.

— Ἔ, λοιπὸν; εἶπεν ὁ στρατηγὸς χαμηλοφώνως εἰς τὴν βαρωνίδα.

— Ἔ, λοιπὸν! εἶνε παράδοξος ἄνθρωπος, ἐὰν εἶνε ὅπως λέγει.

— Παρχιτεῖσθε τότε;

— Ὅχι. Θὰ νικήσω τὴν φύσιν αὐτήν. Εἶμαι γυνή. Εἰς τὰς ἑνδεκα καὶ ἡμίσειαν ἀπόψε ἔλθετε πάντες εἰς τὴν οἰκίαν μου, θὰ ὑνηθῆτε νὰ ἀκούσετε τὰ πάντα· εἰδοποιήσατε τὴν μαρκησίαν καὶ τοὺς ἄλλους.

Τῶνόντι, τὴν ὀρθοθεῖσαν ὥραν πάντες εἶχον συναθροισθῆ παρὰ τῇ βαρωνίδι, ἥτις ἐξημέμη ἐκ τῆς συνδιαλέξεως, ἣν ἔσχεν μετὰ τοῦ ἰππότη, ἦτο ἐτοιμὴ νὰ μεταχειρισθῇ πάντα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα τὸ πνεῦμά της, ἡ καλλονή της καὶ, ὡς ἡ ἰδία εἶπεν, ἡ ἰδιότης αὐτῆς ὡς γυναικός, ἔθετον εἰς τὴν διαθεσίαν της.

Ἐπρόκειτο νὰ κατορθώσῃ νὰ ἀγαπηθῇ καὶ μόνον ὀλίγα στιγμὰ ὑπελείποντο. Περὶ τίνος δὲν εἶνε ἰκανὴ μία γυνή, ὅταν παίζωσι μὲ τὴν φιλαυτίαν της!

Ἡ βαρωνίς, καθήμενὴ ἐπὶ ἀνακλίντρον, φέρουσα μακρὰν λευκὴν ἐσθῆτα μὲ εὐρείας χειρῶας, αἱ ὁποῖαι ἄφινον νὰ φαίνεται σχεδὸν μέχρι τοῦ ὤμου βραχιῶν τέλειος καὶ στρογγύλος, καὶ ἔχουσα τὴν κόμην ἀπερίττως ἐρριμμένην πρὸς τὰ ὀπίσω, περιέμενον.

Ἐνδεκα ὥραι καὶ ἡμίσεια ἤχησαν.

Συνδιελέγοντο χαμηλοφώνως, ἵνα μὴ ἀκούωνται καὶ ἵνα ἀκούσωσιν ἐν τῇ ὀλίγον πιθανῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἰππότης θὰ ἤρχετο πρὸ τῆς ὥρας τῆς συνεντεύξεως.

Ὀλίγον πρὸ τοῦ μεσονυκτίου ἀφῆκαν τὴν βαρωνίδα μόνην καὶ ἀπεχώρησαν ἄνευ θρυβίου εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον. Τὸ ὠρολόγιον τῆς ἐπαύλεως ἐσήμανε μεσονύκτιον.

Ὁ ἰππότης δὲν ἐφαίνετο.

Τέταρτον τῆς ὥρας παρῆλθεν.

Ἡ βαρωνίς ἤρχισε νὰ συνοφρυῶται.

Ὁ στρατηγὸς ἤνοιξε ἡσυχῶς τὴν θύραν.

— Ἔ λοιπὸν; ἠρώτησε μὲ ὕφος ὀλίγον ἐκπληκτικὸν καὶ ὀλίγον εἰρωνικόν.

— Βλέπετε, εἶμαι μόνη.

— Δὲν τολμᾷ χωρὶς ἄλλο νὰ ἔλθῃ.

— Εἶνε βέβαιος, ὅτι πάντες κοιμοῦνται.

Ὁ στρατηγὸς ἐπανέκλεισε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ἐφάνη εἰς τὴν βαρωνίδα, ὅτι ἤκουε ψιθυρισμοὺς καὶ γέλωτας.

Τὴν δωδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ἠγέρθη καὶ συνήντησε τοὺς ἐν τῇ αἴθουσῃ. Τὸ πείσμα της ἀνεγινώσκατο ἐπὶ τοῦ προσώπου της.

— Θὰ ἔλθῃ, εἶπε, θὰ ἀκούσῃ φωνὰς καὶ θὰ ἀπομακρυνθῇ.

— Πιθανόν. Ἄς ἀπομακρυνθῶμεν τότε παραμονεῖ ἀναμφιβόλως. Ὅταν βεβαιωθῇ, ὅτι ἀπεμακρύνθημεν, θὰ παρρυσιασθῇ.

Ἀπεχώρησαν ἀκροποῦητί.

Ἐπρεπε νὰ διαβῶσι πρὸ τοῦ δωματίου τοῦ κ. Διλό.

— Περιμένετε, εἶπεν ὁ Ἰούλιος, θὰ εἰσέλθω ἡσυχῶς, διὰ νὰ ἴδω, τί κάμνει.

Καὶ κρατῶν κηρίον εἰς τὴν χεῖρα ὁ κ. Μοντιδὺ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἰππότη, ἀφήσας τὴν θύραν ἀνοιχτήν.

Τὸν εἶδον νὰ πλησιάζῃ εἰς τὴν κλινὴν καὶ συναμα νὰ κάμνῃ σημεῖον, ἵνα εἰσέλθωσι πάντες μετὰ προφυλάξεως.

— Παρατηρήσατε, εἶπε χαμηλοφώνως ὁ Ἰούλιος.

Καὶ ὑψῶν τὸ φῶς ἔδειξε τὸν ἰππότην, ὅστις ἐκοιμάτο βαθύτατα.

Τὴν ἐπομένην εἰς τὰς δέκα πάντες ἦσαν συνηθροισμένοι ἐν τῇ αἴθουσῃ, φέροντες ἑνὸν μα κυνηγετικόν.

Ὁ ἰππότης δὲν ἐνόησε τὴν ταραχὴν, ἥς ἦτο τὸ ἀντικείμενον, εἶχε τὸ ὕφος ἀνθρώπου, ὅστις ἐκοιμήθη καλὰ καὶ ὅστις σκοπεύει νὰ φάγῃ ἐπίσης καλὰ. Δὲν ἐδείκνυε διόλου ἀνησυχίαν καὶ ἐφαίνετο ἀγνοῶν, ὅτι διέπραξεν ἀγένειαν μὴ παρευρεθείς εἰς τὴν ὀρθοθεῖσαν συνέντευξιν. Διὰ τὴν κ. Δάνζ' ἦτο πλέον ἡ ἀγένεια, ἀλλὰ δὲν εὐρίσκω τὴν λέξιν. Νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἐσκόπευε νὰ ἐκδικηθῇ, θὰ ἦτο ψεῦδος.

Ἦτο ἀδύνατον νὰ συγχωρήσῃ περιφρόνησιν τοιαύτην ὡς ἐκείνην τοῦ κ. Διλό, ὅστις τὴν ἐγελωτοποίησεν ἐπὶ στιγμὴν ἐνώπιον τῶν φίλων της.

Μετὰ τὸ πρόγευμα, ὅπερ μετὰ θαψιλείας ἐτίμησεν ὁ ἰππότης, ἤρχισαν νὰ προετοιμάζωνται διὰ τὸ κυνήγιον. Ἡ μαρκησία, ἡ βαρωνίς καὶ ὁ ἰατρός, οἵτινες δὲν ἐκυνήγουν, θὰ παρηκολούθουν καὶ θὰ παρίσταντο εἰς τὰ πρῶτα κατορθώματα, τὰ ὁποῖα ὑπέσχοντο νὰ κάμωσιν οἱ κυνήγοι, διότι τὸ ἔδαφος ἦτο ἐξαιρετικόν.

Ἡ βαρωνίς ἀπεμακρύνθη ἐπὶ στιγμὴν ἐλπίζουσα, ὅτι ὁ κ. Διλό θὰ ἤρχετο νὰ δικαιολογηθῇ. Τῶ ὄντι, πλησιάζας τὴν ἠρώτησε, πῶς ἐπέρασε τὴν νύκτα.

Ἡ κ. Δάνζ' τὸν παρετήρησεν.

— Εἶναι εἰρωνεῖα, ἰππότη; ἠρώτησεν.

— Εἰρωνεῖα, κυρία; Δὲν σας ἐννοῶ.

— Ἔ λοιπὸν, ἰππότη, ἐπέρασα ὄχι τόσο καλὰ. Περιέμενον.

— Τί;

— Ὅτι θὰ ἤρχεσθε εἰς τὴν συνέντευξιν, τὴν ὁποίαν παρεδέχθητε.

— Ὄ! εἶνε ἀληθές, ἀπήντησεν ὁ κ. Διλό μὲ τὸν φυσικῶ-

τερον τόνον. Συγγνώμην, κυρία, ἐλησμόνησα ὀλοτελῶς τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην.

Καὶ ὁ ἵππότης ἐδικαιολογήθη διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην ὡς ἄνθρωπος καλῶς ἀνατεθραμμένος, ἀλλ' ὡς ἐὰν ἡ ἔλλειψις αὐτῆ ἦτο ἀσημαντος· ἔπειτα ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν βαρωνίδα τὴν ἄδειαν νὰ συναντήσῃ τοὺς κυνηγούς.

— Ἐμπρός! ἔχασα, εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἡ κ. Δάνζ, διότι, τῆ ἀληθείᾳ, δὲν δύναται νὰ πράξω περισσότερο ἀφ' ὅ,τι ἔχασα. Δὲν ὑπάρχει τίποτε ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ οὔτε αὐτός ὁ ἄνθρωπος.

Καὶ ἠκολούθησε διὰ τοῦ βλέμματός τὸν ἵππότην, ὅστις ἀπεμακρύνετο ἡσυχῶς. Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἦτο βλέμμα γυναικὸς ἣτις περιφρονηθεῖσα ζητεῖ μέσον, ὅπως ἐδικαιωθῆ.

Τὸ κυνήγιον παρετάθη μέχρι τῆς πέμπτης ὥρας.

Ἐπειτα ἐπανῆλθον, ἐγευματίσαν καὶ τοῦ γεύματος περπαθόντες, ὁ τραπεζίτης πρότεινε νὰ παίξωσι λασκενέ, ἀφ' οὗ ἡ κ. Δάνζ ἐδήλωσεν εἰς τοὺς ἄλλους στοιχηματιστάς, ὅτι ἠδύναντο νὰ ἀρχίσωσι τὰς δοκιμάς των.

— Παίξετε, ἵππότη ; ἠρώτησεν ἡ μαρκησία.

— Ναί, κυρία, ἐνίοτε.

— Σὰς εὐχαριστεῖ τὸ παιγνίδιον ;

— Ἡ εὐχαρίστησις τοῦ παίξιν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν συγκινήσιν, τὴν ὁποῖαν τοῦτο διεγείρει καὶ ἐμὲ δὲν συγκινεῖ τίποτε.

— Θὰ τὸ ἴδωμεν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ τραπεζίτης, κάμων σημεῖον εἰς τοὺς παίκτας, περκακθῆσαντας περὶ τῆς ὀρεκτικῆς ταύτης εὐωχίας τοῦ χρυσοῦ, τὴν ὁποῖαν καλυῖσι τράπεζαν παιγνιδίου.

— Δὲν θὰ λάβετε λοιπὸν μέρος ; ἐπανελάθεν ἡ μαρκησία.

— Ἐὰν τοῦτο σὰς εὐχαριστῇ...

— Ναί, ἐπιθυμῶ νὰ παίξετε μαζί μας.

— Μόνον, κυρία, θὰ σὰς ζητήσω τὴν ἄδειαν νὰ ἀποχωρήσω εἰς τὰς δέκα, διότι ἐκοπίσασα πολὺ σήμερον.

— Ἄς εἶνε, εἰς τὰς δέκα θὰ εἶσθε ἐλεύθερος.

*Ὁ ἵππότης ἔλαβε θέσιν μεταξὺ τῆς μαρκησίας καὶ τῆς κυρίας Δάνζ.

Τὸ παιγνίδιον ἤρχισεν.

Ὁ ἵππότης συνδιελέγετο. Τὸ παιγνίδιον ἦτο δι' αὐτὸν ἐνασχόλησις τῶν χειρῶν.

— Χάνετε, ἵππότη ; ἠρώτησεν ἡ κυρία Δάνζ.

— Δὲν γνωρίζω, κυρία.

— Ὁ ἵππότης κερδίζει.

— Πόσα λοιπὸν ;

— Τριακόσια λουδοβίγια, τὰ ὅποια τοῦ χρεωστῶ, ἀπεκρίθη ὁ τραπεζίτης.

— Ὡς βλέπετε, κυρία, κερδίζω τριακόσια λουδοβίγια.

— Ἡ θὰ τὰ χάσετε ἢ θὰ τὰ διπλασιάσω. Συμφωνεῖτε ;

— Κάμετε ὅπως θέλετε, ἀπεκρίθη ὁ κύριος Διλό, ὅστις ἐκρατεῖ τὰ χαρτὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Ὁ τραπεζίτης εἶχεν ἐγερθῆ καὶ οἱ ἄλλοι παίκται ἐφάνοντο λίαν προσεκτικοί. Τριακόσια λουδοβίγια δὲν εἶνε μικρὸν ποσόν.

— Ἐμπρός, εἶπεν ὁ τραπεζίτης παρατηρῶν προσεκτικῶς τὸν ἵππότην, ὅστις πρὸ ὀλίγου εἶχε τραβήξῃ τὸ χαρτίον, τὸ ὅποιον ἐκέρδιζεν, ἔμπρός, ἔχασα. Σὰς ὀφείλω δώδεκα χιλιάδας φράγκων.

— Ναί, κύριε.

— Θὰ πρίζωμεν ἀκόμη ;

— Ἐφ' ὅσον θέλετε.

— Παρατηρήσατε τὸν μάλλον ἐξησκημένον παίκτην, ὅστις ἀποκρύπτει πᾶν ὅ,τι δοκιμάζει, ὅταν χάνῃ, παρατηρήσατε αὐτὸν εἰς τὸ κέρδος· ἀκουσίως ἡ χεὶρ του θὰ τρέμῃ ἐλαφρῶς ἐπὶ τῆ ἐπαφῇ τοῦ χαρτίου, ὅπερ τὸν κάμνει νὰ κερδίξῃ. Πάντες εἶχον προσηλώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τοῦ ἵππότη. Θὰ ἔλεγε τις, ὅτι ἦν ἄγαλμα.

Ἐξηκολούθει νὰ κερδίξῃ.

Ὁ τραπεζίτης ἤρχισεν νὰ συγκινῆται. Ὅχι μόνον δὲν ἐκέρδιζε τὸ στοιχημα. ἀλλ' ἔχανε καὶ τὰ χρήματά του.

— Χρεωστῶ χιλία διακόσια λουδοβίγια, εἶπεν. Ἐμπρός, τὰ παίξω, ἐὰν ὁ κ. ἵππότης συναίνῃ.

Ἄντι ἀπαντήσεως ὁ κ. Διλό ἐπανήρχισεν νὰ ἀνακατόνη τὰ χαρτὰ.

Ὁ στρατηγὸς προπάντων ἠπόρει διὰ τὴν ἀπάθειαν ταύτην, ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου ἡ καρδία ἐπαλλε μέχρι διαρρήξεως, ὅτε ἐκέρδιζεν ἐν μόνον λουδοβίγιον. Παρατηρητέον, τῷ ὄντι, ὅτι οἱ γενναϊότεροι ἄνδρες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν εἶνε δειλοὶ πρὸ τῶν μικρῶν συγκινήσεων τραπέζης πρασίνης. Τὸ θάρρος των δὲν τοῖς χρησιμεύει πλέον εἰς τίποτε πρὸ τοῦ ἀπαθοῦς τούτου ἀντιπάλου ἐκ χαρτονίου, τὸν ὅποιον οὐδὲν δύναται νὰ σταματήσῃ τὸν δρόμον του, πρὸ τοῦ ἀλάλου τούτου κινδύνου, ὃν οὐδὲν δύναται νὰ κατανικήσῃ, οὔτε ἡ εὐφυΐα, οὔτε ἡ δύναμις καὶ ὅστις μεταθέτων ἐπὶ στιγμὴν τὴν τιμὴν τοῦ ἀτόμου, τὴν καταβιβάζει ἐκ τῆς καρδίας εἰς τὸ θυλάκιόν του.

— Ὁ ἵππότης ἐκέρδισε πάλιν, ἐκράνυσεν ἡ μαρκησία· τὸ ὅλον τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδας φράγκων, εἶνε λαμπρὸν κέρδος, ἵππότη.

— Τί ἀποφασίζετε ; ἠρώτησεν ὁ τραπεζίτης.

— Μοῦ χρεωστεῖτε τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδας φράγκα. Ἄς παίξωμεν πεντήκοντα ὄνο, ἐὰν κερδίσω θὰ εἶνε ὁ λογαριασμὸς στραγγύλος, ἐὰν χάσω, θὰ κερδίσετε περισσότερα ἀφ' ὅσα ἔχασατε.

Ἡ φράσις αὕτη ἐλέχθη μετὰ πρωτοφανοῦς ἡρεμίας.

— Ἐστὼ, κύριε, διὰ πεντήκοντα ὄνο χιλιάδας φράγκων.

Εἰς τρία χαρτὰ ὁ στραγγύλος λογαριασμὸς εἶχε γείνη. Ὁ ἵππότης ἐκέρδιζε πέντε χιλιάδας λουδοβίγια.

— Παραίτουμαι, εἶπεν ὁ τραπεζίτης ἀρκετὰ ὠχρὸς, ἐν ᾧ ὁ κ. Διλό διετήρει τὸ σύνηθες ὕφος του.

Τὸ «παραίτουμαι» τοῦ Κροίσου ἤθελε νὰ εἶπῃ διὰ τὸν ἵππότην: «Ἄς μείνωμεν» καὶ διὰ τοὺς ἄλλους: «Ἀληθῶς τίποτε δὲν συγκινεῖ τὸν ἄνθρωπον τούτον. Ἀναγνωρίζω ἐμαυτὸν ἡττηθέντα».

— Ἡ σειρά μου τώρα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ στρατηγός. Ἄ! δὲν συνοφρυᾶσαι, ἵππότη, θὰ σὲ κάμω ἐγὼ νὰ συνοφρυωθῆς.

Καὶ ἐγειρόμενος εἶπεν εἰς τὸν τραπεζίτην:

— Καλὰ ἐκάμετε νὰ μὴ παίξετε πλέον, θὰ ἐχάνατε πάντοτε.

— Διατί ;

— Διότι ὁ κ. Διλό μὰς ἀπατᾷ.

Καὶ ταυτοχρόνως ὁ στρατηγὸς λαβὼν δέσμην χαρτίων, τὰ ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Διλό.

Τὰ χαρτία ἔπεσαν περίξ τοῦ ἵππου, ὅπως φύλλα περίξ δένδρου ὑπὸ τὸ φύσημα καταιγίδος, ἀλλ' ὡς ὁ κερμὸς τοῦ δένδρου ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἀπαθής.

Ἡ σκηνὴ ὑπῆρξε τόσον ἀπροσδόκητος, ὥστε αἱ γυναῖκες ἔρρηξαν κραυγὴν καὶ οἱ ἄνδρες ἠγέρθησαν, ὅπως ριφθῶσι μεταξὺ τοῦ στρατηγοῦ καὶ ἐκείνου, ὃν πρὸ ὀλίγου εἶχεν ὑβρίση. Πάντες ἠπατήθησαν οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ, ὅτι ὁ στρατηγὸς θὰ ἔφθανε μέχρι τοιοῦτου σημείου.

— Στρατηγέ, εἶπεν ἡ μαρκησία μὲ τόνον αὐστηρόν, ἐτρελλάθητε ; Καὶ στρεφομένη ἐλευθέρως πρὸς τὸν κ. Διλό, εἶπεν :

— Δι' ὄνομα θεοῦ, ἵπποτα, ἐστὲ ἥσυχος.

— Ἀλλ' εἶμαι, κυρία, ἀπήνησε, συνοδεύων τὴν φράσιν του διὰ τοῦ χαριστερέου καὶ μᾶλλον ἐνθαρρυντικοῦ μειδιάματος. Ἐν μόνον μὲ λυπεῖ, ὅτι ρίπτων ὁ στρατηγὸς τὰ χαρτία ἐκτύπησε τὴν κυρίαν βαρωνίδα, ἧτις ἴσως ἐπληγώθη.

Καὶ ὑποκλινόμενος πρὸ τῆς κ. Δάνζ,

— Εἰς ἐμὲ ἀρμόζει, κυρία, νὰ δικαιολογηθῶ ἐξ ὀνόματος τοῦ στρατηγοῦ, εἶπεν, ἀφ' οὗ οὗτος εἶνε τόσον συγκεκλιμημένος, ὥστε δὲν δύναται νὰ τὸ πράξῃ.

Ἐπειτα στρεφόμενος πρὸς τὸν στρατηγόν.

— Εἶπετε λοιπόν, κύριε, ὅτι μετεχειρίσθη ἀπάτην, ἵνα κερδίσω εἰς τὸν λασκενέ ;

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὁ στρατηγὸς εἶχεν ἐνθαρρύνῃ δι' ἑνὸς βλέμματος τοὺς μάρτυρας τῆς σκηνῆς ταύτης, ὅτινες ἤρχισαν νὰ ἐννοῶσιν, ὅτι ἐπρόκειτο ἀκόμη περὶ τοῦ στοιχήματος.

— Ναί, κύριε, τὸ εἶπα καὶ τὸ ἐπναλαχυβάνω. Σὰς εἶδον ὁ ἴδιος.

— Τότε δὲν δύναμαι νὰ διαψεύσω ἄνθρωπον τῆς ἡλικίας καὶ τῆς θέσεώς σας, προπάγτων ἐνώπιον τῆς κυρίας μαρκησίας, ἧτις μὲ δέχεται διὰ πρώτην φοράν.

— Λοιπὸν τὸ ὁμολογεῖτε ;

— Ὅχι, εἶπεν ὁ ἵπποτης γελῶν, δὲν λέγω, οὔτε ὅτι ἐψεύσθητε, οὔτε ὅτι σας ἠπάτησα κατὰ τὸ παιγνίδιον.

— Τί λέγετε λοιπόν ;

— Δὲν λέγω τίποτε.

— Τότε, κύριε, εἴθε ἄνδρος.

— Διατί ;

— Διότι ὑβρισθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὀφείλετε νὰ μοῦ ζητήσετε λόγον.

— Καὶ νὰ κτυπηθῶ μὲ ὑμᾶς ;

— Βεβασίως.

— Λοιπὸν ἐπειδὴ σας ἤρесе νὰ μὲ συκοφαντήσετε, νὰ μοὶ ρίψετε τὰ χαρτία κατὰ πρόσωπον καὶ νὰ κάμετε ἐνώπιον γυναικῶν δυσάρεστον σκηνὴν, πρέπει ἀπολύτως νὰ σας φωνεύσω ἢ νὰ μὲ φονεύσετε ;

— Ναί, κύριε.

— Καλὰ, καλὰ. Προετοιμάσατε τὰ πάντα ὅπως θέλετε.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤχησαν δέκα ὥραι.

— Γνωρίζετε, κυρία μαρκησία, εἶπεν ὁ κ. Διλό, ὅτι μοὶ ὑπεσχέθητε νὰ ἀποχωρήσω εἰς τὰς δέκα.

— Ναί, ἵπποτα, εἴθε ἐλεύθερος.

Ὁ κ. Διλό ἐχαίρετισε καὶ ἀπεμακρύνθη, ὡς νὰ μὴ εἶχε συμβῆ τίποτε.

— Ἐ λοιπόν ! εἶπεν ὁ Ἰούλιος, πῶς τὸν εὐρίσκετε ;

— Δὲν εἶδον κανένα ἰσχυρότερον ἀπὸ αὐτόν, εἶπεν ἡ κυρία Δάνζ.

— Εἶνε καλὸς παίκτης, εἶπεν ὁ τραπεζίτης.

— Ἀρκετὰ θαρραλέος, προσέθηκεν ὁ στρατηγός, ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσεν.

— Τί σκοπεύετε νὰ κάμετε ;

— Νὰ ὠθήσω τὸ πρᾶγμα μέχρι τῶν ἄκρων. Ἐμεινεν ἀπαθής εἰς τοὺς χαριεντισμοὺς γυναικῶς, εἶπε ὁ στρατηγός, παρατηρῶν τὴν κυρίαν Δάνζ, πρὸ τοῦ χρυσοῦ, ἐξηκολούθησε παρατηρῶν τὸν τραπεζίτην, πρὸ ὑβρεως, ὡς ἐκείνην τὴν ὁποίαν τῷ ἔκαμα, ἀλλὰ πρὸ τοῦ θανάτου, τὸ πρᾶγμα διαφέρει.

— Πῶς, πρὸ τοῦ θανάτου ! θέλετε νὰ τὸν φονεύσετε !

— Ὅχι, ἀλλὰ νὰ τὸν κάμω νὰ τὸ πιστεύσῃ.

— Ποῖον εἶνε τὸ σχέδιόν σας ; ἠρώτησεν ἡ βαρωνίς.

— Ὁ ἰατρός θὰ συναντήσῃ ἀμέσως τὸν ἵπποτην.

— Καλὰ, ἔπειτα ;

— Θὰ τῷ εἶπη, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ἵνα ἀπομακρύνω ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν γυναικῶν πᾶσαν ὑπόνοιαν συγγρούσεως, ἀνεγνώρισα τὸ δικαίόν του καὶ ὑπόσχεμαι νὰ τοῦ ὤσω ἐξηγήσεις.

— Ἐξαίρετα.

— Ἀλλ' ὅτι αὐριον πρῶτ' εἰς τὰς ἑξ, καθ' ἣν ὥραν πάντες θὰ κοιμῶνται ἐν τῇ ἐπαύλει, θὰ εἶμεθα ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς μονομαχίας ὁ κ. Μοντιδὺ θὰ εἶνε ὁ μάρτυς του καὶ ὁ ἰατρός θὰ εἶνε ὁ ἰδικός μου. Δύο μάρτυρες εἶνε ἀρκετοί.

— Ἀξιόλογα.

— Ὅτι ἡ μονομαχία θὰ γείνη εἰς ἀπόστασιν πέντε βημάτων καὶ ὅτι τὸ ἐν μόνον πιστόλιον θὰ εἶνε πλήρες.

— Θαυμάσια.

— Ἐννοεῖται, ὅτι καὶ τὰ δύο πιστόλια θὰ εἶνε κενά. Θὰ πυροβολήσῃ πρῶτος ὡς προσβληθεὶς καὶ ὅταν ἴδῃ τὴν κἀνην τοῦ ἰδικοῦ μου πρὸ τοῦ προσώπου του, θὰ χάσῃ τὸ ρόδιον χροῖά του, θὰ τὸ ἴδῃτε.

— Πηγαίνετε νὰ τὸν εὑρετε ἀμέσως, ἰατρέ, εἶπεν ὁ Ἰούλιος, μετὰ ἐν τέταρτον θὰ κοιμᾶται.

Ὁ ἰατρός κατέλιπε τὴν αἴθουσαν ἐπανελθὼν μετὰ πέντε λεπτά.

— Ἐ, λοιπόν, δέχεται ;

— Ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου διαταγμοῦ. Εἶπε μόνον, ὅτι θὰ ἐμονομάχῃ μετὰ μεγαλειτέρας εὐχαριστήσεως εἰς τὰς ἐνδεκα, διότι συνειθίζει νὰ κοιμᾶται μέχρι τῆς δεκάτης.

— Λοιπὸν, αὐριον.

Εἰς τὰς πέντε τὸ πρῶτ' ὁ κύριος Μοντιδὺ ἀφύπνισεν τὸν ἵπποτην.

— Δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ χάνωμεν, τοῦ εἶπεν, ἐνδύθητι ταχέως.

Ὁ κ. Διλό ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἄ ! πόσον καλὰ ἐκσιμούμην, εἶπεν.

[Ἐπεται συνέχεια]

K. ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΡΑΔΕΛ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ

Ἀφήσας τὸν κάλαμον παρεδόθη εἰς σκέψεις βαθείας περὶ τῆς πάλης, ἣν εἶχε νὰ ὑποστῇ, περὶ τοῦ μυστικοῦ τοῦ χρυσοῦ φύλλου ἐξ ἄλλου καὶ ἐπὶ τέλους περὶ τοῦ μυστικοῦ, ὅπερ ἐνέκλειεν ἐν τῷ μυθῷ τῆς καρδίας του καὶ ὕπερ ἄκων ὑπεσχέθη ὁ Λαφρεσάνζ, ἄκων δὲ ὁ νοῦς του ἐστάματά εἰς μίαν ἰδέαν τὴν ἐπικρατεστέραν, διότι πολλάκις ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ἐπαναλαμβάνων ἡμιφώνως:

— "Ὅχι, εἶνε ἀδύνατον, θὰ τρελλαθῶ! Ἄγαπᾷ ἄλλον! ἄρα γὰρ ἡμπορεῖ ποτὲ νὰ τὸν λησμονήσῃ!

Εἶτα δὲ ἐπανελάμβανε μετὰ μικρὸν:

— Καὶ ὅμως ἐγὼ, ἐνῷ ἐνόμιζον τὸν ἑαυτὸν μου τόσον ἰσχυρόν, φορικῶς ὅταν ἀναλογίζωμαι ὅτι θὰ τὴν ἐπανιδῶ μετὰ δύο ἡμέρας! Ἀλλὰ θὰ μὲ ἀναγνωρίσῃ τοῦλάχιστον; Ἢ ἀναλάμψῃ τὸ φῶς εἰς τὸν ἀσθενῆ τῆς ἐγκέφαλον, θὰ καταπρυγνῆ ἢ πληγωθεῖσα καρδίᾳ τῆς;

Ἄκων ἔριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ ὡρολογίου, τεθειμένου ἐμπροσθέν του ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἀρῆκεν ἀναφωνήσας ἐκπλήξως:

— Δύο ἡμῖσι καὶ κατῆμι ἀκόμη! αὐτὸ εἶνε τρέλλα! Καὶ ὅμως ἔχω ἀνάγκη ὅλων μου τῶν δυνάμεων καὶ ὅλης μου τῆς ἡρεμίας!

Καὶ ταῦτα λέγων προσήλωσε τὸ οὖς ἀσυνήθη ἀκούσας θόρυβον: ἤκουοντο βήματα ἐν τῷ ἰσογαιῷ καὶ ἐπὶ τοῦ δαπέδου, καὶ τριγμὸς παρεμφερὴς πρὸς τὸν ὑπὸ μὺς προξενούμενον.

— Πᾶ! εἶπε κη' ἑαυτὸν ἡμιφώνως, τί νὰ κάμνῃ ἄρα γὰρ ὁ γέρω Σολομών:

Οὗτος ἦν ἔμπορος οἴνων ἀμὰ καὶ μάγειρος, οὗ τὸ κατῆμα κατεῖχεν ὅλον τὸ ἰσόγειον τῆς οἰκίας ἀκριβῶς ὑποκᾶτω τοῦ δωματίου τοῦ δημοσιογράφου.

Τοῦ θόρυβου ἐξακολουθούντος ὁ Φλαβιανὸς ἐπανελάβεν:

— Ὡς φαίνεται ἀκόμη δὲν ἐκοιμήθησαν.

Ἐν τούτοις ἡ περιέργια διηγέρθη ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπειδὴ τὸν ἐσκανδαλίζεν ὁ τριγμὸς ὅστις ἐξακολουθεῖ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου, ἐν αὐτῷ τῷ δαπέδῳ καὶ σχεδὸν ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ, ἐγερθεὶς ὄθησε τὴν ἔδραν ὁ θόρυβος τότε ἔπαυσε παρκαυτά, πορευθεὶς δὲ ὁ Μωροᾶ πρὸς ἐν τῶν παραθύρων ἀνέβησεν αὐτά, μελονότι ἡ ὁδὸς ἦν ἔρημος καὶ σκοτεινὴ, ἐν τούτοις ἐνόμισεν ὅτι διέκρινε τινα φρουροῦντα ἐτέρωθεν τοῦ πεζοδρομίου, προφανῶς δὲ ἐκείναι ὧν ἡ ἐπιβουλὴ δις ἀπέτυχεν ἐξυφάνινον πάλιν ἀτιμίαν τινὰ ἐναντίον του.

Ὁ Μωροᾶ ὠπισθοδρόμησε διαπορῶν τί νὰ πράξῃ, καὶ ἐπειδὴ τὸ κατῆμα τοῦ γέροντος Σολομώντος, ὡς καὶ πᾶσι ἡ ὁδὸς ἦσαν βεβουλισμένα εἰς μέγα σκότος, ἠγνόει ἂν ἦσαν ἀπλῶς κηκοῦργοι, κλέπται, ὅστινες εἰσελθόντες εἰς τὸ οἰκωλεῖον ἐζήτησαν νὰ διαρρήξωσι τὸ ταμεῖον, δὲν ἐπέθετο ὅμως εἰς τοῦτο, ὧν βέβαιος ὅτι ἐναντίον του εἰργάζοντο, τοῦτο δὲ

καὶ κατεῖδε παρατηρήσας τὸ δευτερον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ἐμπόρου ἐφάνη κινουμένη ἄλλη σκιά, ἣτις ἐπλησίασε τὸν ἐνεδρεύοντα, τὴν δὲ σκιάν ἐκείνην, κινουμένην ἐν τῇ νυκτί, ἀνεγνώρισεν ὁ Μωροᾶ κάλλιστα ἦν ὁ Γότβιλ Θούρνερ ὁ ξανθοπόγων.

Οὐδεμία πλέον ἐνυπῆρχεν ἀμφιβολία ὅτι ἐναντίον τοῦ Μωροᾶ παρεσκευάζετο τι, διὸ ἀνοιξας οὗτος τὴν θύραν τοῦ δωματίου του ἐφθασεν ἐν σπουδῇ πρὸς τὴν κλίμακα, μόλις ὅμως κατῆλθεν, ἤκουσθη φοβερὰ ἐκρηξίς, ἣτις ἐκλόγισεν ἐκ βάθρων πᾶσαν τὴν οἰκίαν. Ἡ στέγη τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ἐμπόρου καὶ ἐν ταῦτῳ τὸ δάπεδον τοῦ κοιτῶνος τοῦ Φλαβιανοῦ ἀνετινάχθησαν, μεγάλα δ' ἀνέθορον φλόγες ἐκ τοῦ γενομένου ρήγματος καὶ ναυτιώδης ὁσμὴ διεχείτο δι' ὅλης τῆς οἰκίας.

Μετὰ μικρὸν ὁ Φλαβιανὸς τρέχων ἀφικνεῖτο εἰς τὴν ὁδὸν Λαβρουίγερ ...

— Ὅταν σοῦ ἔλεγα ἐγὼ νὰ μὴν βγῆς ἀπ' ἐδῶ, τῷ εἶπεν ὁ Λαφρεσάνζ ἀφοῦ ἤκουσε τὴν διήγησιν τοῦ νέου κινδύνου, ὃν διέφυγεν ὁ φίλος αὐτοῦ.

— Καλὰ, ἀνταπήντησεν ὁ Μωροᾶ, μένω ἐδῶ ἕως αὔριον αὔριον θὰ ὑπάγω εἰς πῆσον φιλοξένους οὐρανοὺς, ἀλλ' ὅταν ἰδῆς εἰς τῆς κυρίας Σιωδνὰ τὴν βαρωνίδα, ἢ τὸν Θεόδωρον Μενδῶ νὰ μὴ λησμονήσῃς νὰ εἶπῃς μετ' ἀδιαφορίας τὰ ἐπόμενα τὰ ὅποια σοῦ συνέστησα πρὸ πολλοῦ ναμίζω: «Κατέθηκα τὸ χρυσοῦν φύλλον εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Βαλλίας». Ταιουτοτρόπως θὰ σὲ ἀφήσουν ἤσυχον οἱ ἀχρεῖοι, οἱ ὅποιοι σὲ καταδιώκουν, τοῦλάχιστον μέχρι νεωτέρας διαταγῆς.

— Ὅθι πράξω ὅ,τι θελήσῃς, ἀνταπήντησεν ὁ Λέων.

Δ

Γερμανοὶ ἄπεργοι.

Θὰ ἐγκαταλίπωμεν τὸν Μωροᾶ διευθυνόμενον πρὸς τὸ Σαιν-Μαλώ, καὶ ἐνεκα τῶν ἐρευνῶν τῶν περὶ Πομπόννη καὶ ἐνεκα διαφόρων συμφερόντων του, ἐνῷ οἱ ἐχθροὶ του εἶνε πεπεισμένοι ὅτι ἐπιστρέφει εἰς Μπραζίτπορτ, εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦ Κερατίου Πύργου, δηλαδὴ εἰς τὸ ἀρχικὸν σημεῖον τοῦ ὅλου δράματος, οὗ τὴν ἀφήγησιν ἐξακολουθοῦμεν μόνος ὁ Λαφρεσάνζ ἐγνώριζε τὸν σκοπὸν τοῦ ταξειδίου τοῦ φίλου του, ἀλλ' ὁ νεαρὸς ἐφημεριδογράφος προσεῖχε τὰ μέγιστα καὶ οὐδεμία ἀκριτομυθία ἦτο δυνατόν νὰ διαφύγῃ τὸ στόμα του. Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν Θεόδωρον Μενδῶ.

Ἀκριβῶς ὅποτε ὁ Μωροᾶ ἤλλασεν ἀμαξοστοιχίαν ἐν τῇ Grande ceinture καὶ μετὰ μεγάλην καμπὴν ἀνεχώρει διὰ τοῦ σιδηροδρόμου τῆς Βρετάνης, δηλαδὴ περὶ τὴν θῆν ὠραν τῆς πρωίας, ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου «Ἐθνοῦ Ταχυδρομίου» ἔκρουε νευρικῶς τὸν κώδωνα τῆς θύρας τῆς οἰκίας

τῆς βαρωνίδος δὲ Γούγκα. Γνωρίζομεν ἤδη ὅτι ἡ βαρωνίς τὴν νύκτα ὡς καὶ τὴν ἡμέραν ἦτο ἐτοιμὴ πάντοτε νὰ δέχεται τοὺς φίλους της, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, τοὺς συνενόχους της. Ὁ θυρωρὸς μόλις διεβίβασε τηλεφωνικῶς εἰς τὸν θαλαμηπόλον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοδώρου Μενδῶ, καὶ εὐθὺς ἐδόθη ἡ διαταγὴ νὰ τὸν ἀφήσωσι ν' ἀναβῆ· καὶ ὁ κατὰ σκοπὸν ἀνέβη σιγᾶ, σιγᾶ τὴν πρὸς τὸν πρῶτον ὄροφον ἄγουσαν κλίμακα.

Προϋπήνησεν αὐτὸν ἡ Γερτρούδη Ἔρτσεν.

— Δύναται ἡ κυρία σου νὰ μὲ δεχθῆ ἀμέσως, μικρά ;

— Ναί, κύριε Μενδῶ, ἀνταπήνησεν ἡ Γερτρούδη βέβαια, ἡ κυρία εἶνε πάντα ἐκεῖ διὰ τὸν κύριον, ἀλλὰ πόσον φανεροῦς τεταραχμῆνός, κύριε Θεόδωρε, τί τρέχει ἄρα γε πάλιν ;

— Θὰ σοῦ τὸ εἰπῶ μετ' ὀλίγον, διότι ἔχω νὰ σὲ ἐρωτήσω καὶ τι, ἀλλὰ πρὸ παντὸς θέλω νὰ ὁμιλήσω πρὸς τὴν βαρωνίδα.

— Πελοῦ καλᾶ, ἀπεκρίθη ἡ ἀρχαία ἀνθρώπις, προπορευθεῖσα τοῦ Θεοδώρου καὶ ἀνοίξασα αὐτῷ πολλὰς θύρας. Θὰ εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας ὅποταν θελήσετε.

Ἡ βαρωνίς ἴστατο ὀρθία ἐν μέσῳ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτῆς ὡματίου, ἀκούσασα δὲ τὸν θόρυβον τῆς θύρας ἐστράφη ἀποτόμως καὶ ἔδειξε τὸ συνεσταλμένον αὐτῆς πρόσωπον. Ἐν ταῖς συνεσταλμένοις αὐτῆς ὀγκύλοις ἐκράτει χαρτίον κεκαλυμμένον ὑπὸ ἀλλοκότων σημείων καὶ ἐποίησε πρὸς αὐτὸν κίνημα διὰ τῆς κεφαλῆς, ὡσεὶ ἤθελε νὰ τῷ εἴπῃ :

— Πῶς ; τὰ ἐμαθετε !

— Ναί, ναί, ἐπανέλαβεν ὁ Θεόδωρος, τί ἀτυχία εἶνε αὕτη ; Τέλος πάντων θὰ λάβωμεν τὴν ἐκδίκησίν μας, θὰ ἐπιτύχωμεν ἐπὶ τέλους. Ὁ Γότλιβ δὲν ἦτο ἐπιτήδειος, ἢ δὲν ἦτο εὐτυχής, ἀδιάφορον, τὸ πρᾶγμα δι' ἡμᾶς εἶνε τὸ αὐτό.

— Ἀδιάφορον, εἶπεν ἡ βαρωνίς συσπῶσα τὰς χεῖρας, δὲν ἤξεύρετε τί μοῦ εἶπε χθὲς εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Σιωνάι ὁ Λαφρεσάνζ — καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμε κατὰ σύστασιν τοῦ ἀναθεματισμένου Μωροᾶ, μοῦ εἶπεν ὅτι τὸ χρυσοῦν φύλλον κατετίθη εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Γαλλίης καὶ εἶνε πράγματι ἐκεῖ ματαίως θὰ προσπαθήσωμεν, δὲν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ τὸ λάβωμεν ἀπὸ ἐκεῖ.

— Δηλαδὴ τίποτε δὲν εἶνε ἀδύνατον, ὁμιλοῦν ὅμως ὅτι τὸ φρούριον ἐκεῖνο μὲ τρομάζει, ἀλλὰ τὸ χρυσοῦν φύλλον δὲν σημαίνει τίποτε, τὰ κρυπτογραφικὰ γράμματα εἶνε τὸ πᾶν, ὁ δὲ Μωροᾶ ἢ θὰ τὸ ἔχῃ ἐπάνω του ἢ θὰ τὸ ἐμαθεν ἀπ' ἐξῆς. Ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ περιρισθῆ αὐτὸ τὸ δυσχερῆτον πρόσωπον ἐν μέσῳ τεσσάρων τείχων καὶ νὰ φυλαχθῆ καλᾶ, θὰ κατωρθώναμεν νὰ τὸν κάμωμεν ἐμπιστον.

— Αὐτὴν τὴν ἰδέαν πρέπει νὰ τὴν βασανίσωμεν ὀλίγον, εἶπεν ἡ βαρωνίς.

— Ἀλλὰ δὲν ἐγενεῖν ἐραστής σας ;

Ἡ κυρία δὲ Γούγκα ἐκίνησε τοὺς ὄμους.

— Παρῆλθον αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι σήμερον μὲ βδελύσσεται, τόσω μάλλον καθ' ὅσον ἠσθάνθη πρὸς ἐμὲ κάποιαν κλίσιν καὶ ματαίως ἤθελον ἀποπειραθῆ νὰ διαδραματίσω πρόσωπον Δαλιδάς, καθόσον δὲν θὰ κατάρθουν ν' ἀποκόψω τὰς τρίχας του.

— Ἀφοῦ μάλιστα, ἀνταπήνησεν ὁ Θεόδωρος ἔχει τὴν κόμην βραχυτάτην.

— Ἄς ἀφήσωμεν τώρα αὐτὰ, εἶπεν ἡ βαρωνίς, καὶ ἄς μάθω τὴν αἰτίαν τῆς τοσοῦτον πρωϊνῆς ἐπισκέψεώς σου.

— Μὲ ἐπεφόρτισαν μὲ μίαν ἀφόρητον ἀγγαρείααν... ὁ ταγ-

ματάρχης Γούντερ ἦλθε εἰς τὴν οἰκίαν μου χθὲς τὸ ἑσπέρας, εἰμπορῶ μάλιστα νὰ εἶπω τὴν νύκτα, νὰ μοῦ δώσῃ διαταγὴν ν' ἀναχωρήσω σήμερον τὸ πρωῖ... εἰς τὰς ἑνδεκα θὰ εἶμαι μακρὰν τῶν Παρισίων.

— Καὶ ποῦ πηγαίνεις ;

— Πάλιν πρόκειται περὶ ἀπεργίας, κατὰ πρῶτον μὲν εἰς Ἀνίγην, κέντρον μεταλλουργῶν καὶ ἔπειτα εἰς Σομαίν, παρακαταθήκη γαιάνθρακος. Ἐὰν κατωρθοῦτο ἡ καταστροφή τοῦ ἐμπορεύματος τοῦ εὐρισκομένου εἰς τὴν ἀποθήκην, θὰ εἶχομεν ἐξίκετον ἀποτέλεσμα... Τέλος πάντων ἔχομεν ἀνθρώπους ἐκεῖ κάτω, καὶ ἀπὸ τίνος εἰργάσθησαν ἐξίκετα διὰ νὰ ἀνατινάξουν εἰς τὸν ἀέρα τὸ μεταλλεῖον.

Ὁ Θεόδωρος Μενδῶ προσέτριψεν ἰσχυρῶς τὰς χεῖρας ἐκ χαρᾶς.

— Λοιπὸν ἀναχωρεῖτε ;

— Ναί, καὶ ὡς ἐννοεῖτε καλῶς ἦλθον νὰ σας εἰδοποιήσω, νὰ σας εἶπω καλὴν ἐντάμωσιν, νὰ σας εἶπω νὰ μὴ κάμετε καμμίαν ἀπερικοσμίαν κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου.

— Σιωπᾶτε δά, ἀγαπητέ, εἶπεν ἡ κ. δὲ Γούγκα ἐν ἀνυπομονησίᾳ προδιδούσῃ περιφρόνησιν. Μὴ παραπονῆσθε διὰ τὰς ἀπερικοσμίας μου, αἱ ὁποῖαι θὰ σας φέρουν μεγάλας ὠφελείας, ὅταν μετὰ εὐτελείας καταγγέλλετε αὐτάς.

Ὁ Θεόδωρος ἐταράχθη καὶ ἐγένετο κατέρυθρος.

— Βαρωνίς, τί νομίζετε λοιπὸν ;

— Δὲν νομίζω τίποτε, ἀλλ' εἶμαι βέβαια ὅτι ἐπήγες καὶ μὲ κατήγγειλες εἰς τὸν πρίγκηπα... Ἀλλ' ὀλίγον μὲ μέλει ἀγαπητέ μου, δὲν θυμῶν μαζῆ σου, κάμνεις τὸ ἐπάγγελμα σου καὶ ἐν συνειδήσει, καθὼς πρέπει.

— Δὲν θέλω νὰ λάβω τὸν κόπον νὰ ὑπερασπίσω τὸν ἐξυτὸν μου, ἀνταπήνησεν ὁ Μενδῶ.

— Καθόσον θὰ ἦτο ἀνωφελές, εἶπέ μοι τὸν σκοπὸν τῆς πρωϊνῆς σου ἐπισκέψεως, ἀπὸ ἐκεῖ ἔπρεπε ν' ἀρχίσης.

— Λοιπὸν ἔχω διαταγὴν νὰ πάρω μαζῆ μου τὸν Γότλιβ Θούρνερ, καὶ αὐτὸς τώρα κρύπτεται, ἡ δὲ Γερτρούδη Ἔρτσεν ἤξεύρει βέβαια ποῦ εἶνε.

Βεβαίως ἡ Γερτρούδη ἐγνωρίζε κάλλιστα ποῦ εὐρίσκεται ὁ Γότλιβ της, ἔπρεπεν ὅμως νὰ φανῆ ὅτι τὸ ἠγνόει. Καὶ δὲν εἶπε μὲν ποῦ ἀνεζήτησεν αὐτὸν, τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι ὁ κολοσσὸς μετὰ μικρὸν ἀφικνεῖτο εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον τῆς βαρωνίδος, ὁδηγούμενος ὑπὸ τῆς θαλαμηπόλου.

Πόθεν ἤρχετο ;

Ἡ Γερτρούδη τὸν εἶχε κρύψει ἐν τῷ ὡματίῳ της ἴσως, ἐν τῷ ὑπερφῶ τῆς οἰκίας, φοβούμενη μήπως ἀναζητηθῆ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, διότι ἀπὸ τίνος θεωρεῖται ὅτι ὁ ἀγαπητὸς της πρόην δεσμώτης τοῦ Σπανδᾶου ἐπλήθυνεν ἀκριβᾶ ἀπὸ τίνος τὴν ἐλευθερίαν του.

Ἡ κόρη αὕτη τῶν τριῶν, ἡ κατὰ σκοπὸν αὕτη, ἠσθάνετο μεγάλην ἀδυναμίαν πρὸς τὸν Γότλιβ της, τοῦτο δὲ κατεφαίνετο ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν παρετήρει αὐτὸν θαυμάζουσα τὰς μεγάλας αὐτοῦ χεῖρας, τοὺς εὐρεῖς ὄμους καὶ τὰς χρυσιζούσας τρίχας τοῦ πάγωνος αὐτοῦ, αἵτινες ἔστιλβον δίκην ἀναλαμπῆς πυρᾶς.

— Ἐχω μίαν διαταγὴν διὰ σέ, Γότλιβ, τῷ εἶπεν ὁ Θεόδωρος Μενδῶ.

Καὶ συνάμα ἔδειξεν εἰς τὸν τεύτονα Γολιάθ τεμάχιον χρῶ-

του, φέροντος δύο γραμμὰς ἀκατανόητων εἰς πάντα ἄλλον σημείων.

Ὁ Γότλιβ ἔμεινε κεκνηὸς καὶ ἀπεκρίθη ἐν παρεφθαρμένη γερμανικῇ γλώσσῃ :

— Ναί, κύριε Θεόδωρε.

— Λοιπὸν πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου « Ἐωθινοῦ Ταχυδρόμου », θ' ἀναχωρήσωμεν ἐντὸς ὀλίγου.

Ἡ Γερτρούδη ἔρπεν μετὰ προσοχῆς καὶ ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου θορύβου ἵστατο ἐν γωνίᾳ τοῦ μικροῦ δωματίου σχεδὸν κρυπτομένη ἔμπροσθεν παραπετάσματος, ἀκούσασα ὅμως τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ Θεόδωρου, ἐνεφανίσθη αἴφνης συνοφρυωμένη.

— Καὶ ποῦ τὸν ὑπάγετε ἔτσι, κύριε Μενδῶ ; τὸν ἠρώτησεν.

Ἡ βαρωνὶς ἀνέτεινε τὴν κεφαλὴν.

— Γερτρούδη ! ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς, ἥτις ἤρχιζε νὰ προδιῆ ὄργην.

— ὦ ! κυρία ! ἀνταπήνησεν ἡ θέρρακινα, χωρὶς νὰ φανῆ ὅτι ἐφοβήθη· δὲν ἤμπορεῖτε νὰ μὲ κατακρίνετε πῶς δὲν εἶμαι ἀφωσιωμένη καὶ ὅτι δὲν ἔχω ζῆλον καὶ ὑπακοήν, ἀλλ' ἀπὸ πολὺν καιρὸν μεταχειρίζονται πάρα πολὺ τὸν Γότλιβ καὶ τοῦ λέγουσιν τόσα πράγματα νὰ κάμῃ, τὰ ὅποια ἤμποροῦν νὰ μᾶς φέρουν πολλὰ δυσάρεστα, διότι ἀντὸν φυλακίσουν ἐδῶ εἰς τὴν Γαλλίαν, θ' ἀποφυλακισθῆ πολὺ δυσκολώτερα παρὰ εἰς τὸ Σπανδῶ, καὶ ἐγὼ δὲν θέλω νὰ πάθῃ τίποτε ἀπ' αὐτὰ ὁ Γότλιβ, εἶνε ἰδικὸς μου, εἶνε ὁ ἀγαπητικὸς μου, δὲν θέλω οὔτε νὰ τὸν ἐγγίσουν.

Ἡ ὀήλωσις αὕτη τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ ἔρωτος τῆς Γερτρούδης ἐφαίδρυνε τὸ πρόσωπον τοῦ Γότλιβ, ὅστις ἀνοίξας πάλιν τὸ στόμα εἰδείξε τοὺς κινεῖν αὐτοῦ ὀδόντας.

— Λοιπὸν, εἶπεν ἡ βαρωνὶς διὰ συριστικῆς φωνῆς νομίζεις ὅτι ἔστερξαν νὰ μὴ τὸν τυφεκίσουν καὶ ὅτι τὸν ἀπέλυσαν ἀπὸ τὰς φυλακὰς διὰ νὰ τὸν κάμουν ὑπουργόν ;

Οὐδ' ὁ συλλογισμὸς οὗτος ἤρκεσε νὰ καταβάλῃ τὴν ἐπιμονὴν τῆς Γερτρούδης, ἥτις κινούσα τὴν κεφαλὴν ἐπανελάμβανε :

— Δὲν θέλω νὰ μοῦ ἐγγίσουν τὸν Γότλιβ, δὲν θέλω νὰ πάθῃ τίποτε.

Ἐπὶ τέλους ὁ Γερμανὸς καθυσύχασεν αὐτήν, ἥτις ἐνεκαρτέρησεν, ἂν καὶ ὁ τελευταῖος αὐτῆς λόγος ὑπῆρξεν ἀπειλή.

— Κύτταξε νὰ μὴ πάθῃ τίποτε, εἶπεν ὑποκώφως, ἄλλως νὰ μείνῃς βέβαιος ὅτι θὰ ἤξεύρω ποῦ νὰ σὲ εὔρω.

Ἡ βαρωνὶς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεχθῆ τὴν αὐθάδειαν ταύτην, καὶ τείνασα τὴν χεῖρα καὶ τὴν θύραν δείξασα εἶπεν ἐπιτακτικῶς :

— Γερτρούδη, ἔξω· καὶ ἂν ποτὲ πάθῃ τίποτε ὁ Γότλιβ σου, σὺ θὰ εἶσαι ἡ αἰτία.

Μετὰ μικρὸν ὁ Θεόδωρος Μενδῶ καὶ ὁ συνένοχος αὐτοῦ ἀπήρχοντο ἐκ τοῦ μεγάρου τῆς ὁδοῦ Προνύ.

Εἴπομεν ἤδη ὅτι ἀπήρχοντο εἰς τὸ θέατρον ἀπεργίας τινός. Ἐκεῖ ὁ Θεόδωρος Μενδῶ ἄμα ἔφθανε, δὲν ἦτο πλέον ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου « Ἐωθινοῦ Ταχυδρόμου », ἀλλ' ὁ ἀναρχικὸς, ὁ καταστροφεὺς καὶ ὁ ὑπερχοπιστὴς τῶν πενήτων Βάλτερ Χάνδελ.

Ὁ Βάλτερ Χάνδελ ἦτο γνωστότατος ἐν τοῖς μεταλλουργικοῖς κέντροις καὶ πέραν τῶν ὁρίων, καὶ ἦτό τις βέβαιος

ὅτι θ' ἀνέυρη αὐτὸν ἐν πάσῃ ἀπεργίᾳ διεγείροντα τοὺς ἐργάτας καὶ παροτρύνοντα αὐτοὺς εἰς ἐμπρησμούς καὶ διαρπαγὰς· ὅτε δ' ἐπέστρεφεν εἰς Παρισίους, ἀφίπων ὀπισθεν αὐτοῦ σωρούς ἐρειπίων, ἐξ ἐνός μὲν ἀπενέμοντο αὐτῷ εὐχαριστήρια ὑπὸ τοῦ συμβουλίου, ἐξ ἄλλου δ' ἐλάμβανε φιλοδώρημα παρὰ τοῦ βαρῶνου Ἄγκερλακ, ὃν ἐπεσκέψατο καὶ πρὸ τῆς μετὰ τοῦ Γότλιβ ἀναχωρήσεώς του, μόνον καὶ μόνον ἵνα λάβῃ τὰ ὀδοιπορικὰ του ἐξοδα.

Ἡ Σομαίν, ἡ παρκαταθήκη τῶν γαιανθράκων, διετέλει ἐν μεγάλῳ ἀναθρασμῷ, καθόσον οἱ ἀμαξεῖς ἀπῆλθον αὐξήσιν τῆς ἀμοιβῆς των, ἣν δὲν ἠδύναντο ποτὲ νὰ χρηρηγήσωσιν, ὡς ἐκ τῶν μεγάλων ζημιῶν τῶν ἐταιριῶν κατὰ τὸν προγενέστερον πόλεμον.

Σοβαραὶ ἀπεργίαι ἐγένοντο, αἱ μετὰ τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῶν μεγάλων ἐργοστασίων συμφωνίαι, μὴ ἐκτελεσθεῖσαι, ἠκυρώθησαν, καὶ τὰ ἡμέτερα ἄστυχημάτα, τὰς ἡμετέρας διενέξεις καὶ τὰς ἡμετέρας συμφορὰς ἐπωφελεῖτο, ὡς συνήθως, ἡ Γερμανία. Ἀπὸ πολλῶν μηνῶν ὀλόκληρον τὸ ἀνθρακοφόρον λεκανοπέδιον εἶχε διεγερθῆ ἐπιτηδεῖως, τὸν δὲ καταρραμένον λόγον ἔφερον ἐργάται, πάντες λεγόμενοι Ἀλσατιανοὶ καὶ Λωρραίνιοι, οἵτινες ἐτάχθησαν εἰς τὰ διάφορα μεταλλεῖα δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, καὶ οἵτινες ὡς συμβαίνει πάντοτε εἶπον εἰς τὸν ἐργάτην ὅτι ἦν θῦμα αἰσχρῶς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ὅτι ὁ πλοῦσιος ἐκ τοῦ ἰδρώτος αὐτοῦ ἐπαχύνετο.

Τῷ εἶπον βεβαίως πᾶσαν μωρίαν, ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δυνατὸν νὰ καθίστανται πιστευταί, ἀλλ' αἵτινες προξενούσι τόσα δάκρυα καὶ τόσῃν αἱματοχυσίαν.

Τὸ ἀνθρακοῦχον ἔδαφος τῆς Ἀνίχης εἶνε διηρημένον εἰς πολλὰς ἐκμεταλλεύσεις καὶ σπουδαιοτάτη αὐτῶν εἶνε ἡ τῆς Μαντοῦ, ἥς προϊστάται ἀνὴρ χρηστός καὶ νουνεχῆς, ἐξαιρετός οἰκογενειάρχης, λατρευόμενος ὑπὸ πάντων τῶν τιμίων ἐργατῶν τῆς περιφερείας ὀνομάζεται Ρουβραί, εἶνε δὲ νυμφευμένος ἐξαιρετον γυναῖκα καὶ πατὴρ δύο ἐρασμίων τέκνων, τοῦ μὲν ἄρρενος δωδεκαετοῦς, τοῦ δὲ ἄκταετοῦς θυγατρίου.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος θὰ διῆγεν εὐδαιμονέστατον βίον ἐκ πάντων τῶν εἰς τὴν ἐργασίαν ἀφωσιωμένων, ἂν μὴ κατέτρυχεν αὐτὸν ἀενάως ἡ ἀνήσυχια, ἣν τῷ ἐπροξένει ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἀνθρακωρυχείου τῆς Μαντοῦ.

Ὁ βιομήχανος δὲν ἠρέσθη εἰς τὸ νὰ διευθύνῃ μεγάλην συμπερόντα, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν διέθηκεν εἰς τὴν ὀρυκτολογικὴν ἐκμετάλλευσιν, ἀπὸ πολλῶν δ' ἐτῶν ἠσθάνετο κλονούμενον ὑπὸ τοὺς πόδας του τὸ ἔδαφος, καθόσον τὸ μὲν προσωπικὸν τοῦ ἀνθρακωρυχείου διεφθέρετο ἡρέμα, ἀλλ' ἀσφαλῶς, ἐνίοι δὲ τῶν ἐργατῶν καταλιπόντες τὴν Μαντοῦ ἐλαμβάνον θέσιν ἀλλαχοῦ, διότι ἐζητοῦντο καὶ ἐνεβάλλοντο εἰς πειρασμὸν διὰ προσφορὰς ἀνεπίστων ὠφελιμῶν.

Ὁ σκοπὸς τῆς τοποθετήσεως ταύτης τῶν ἐργατῶν ἦτο νὰ ὑπάρχωσι πανταχοῦ ἄνθρωποι ἔτοιμοι εἰς τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς.

Ὁ κ. Ρουβραί ἠσθάνετο ὑπονομευομένην τὴν ἐπιχείρησιν· οἱ ἐργάται δὲν τὸν ἠγάπων πλέον, οὐδ' εὐλαβούντο αὐτὸν ὡς τὸ πρῖν, αὐτὸς δ' ἐνόηε τὴν ἐχθροπάθειαν καὶ τὸ ζείποτε αὐξάνον ἐναντίον του μῖσος· ἐτόλμων μάλιστα ν' ἀπειθῶσι πρὸς αὐτὸν καὶ ἐθεώρει ὅλως ἐγγίζουσαν τὴν στιγμήν καθ' ἣν οἱ ἐργάται αὐτοῖ, ὑπὲρ ὧν τὰς μεγίστας κατέβαλε τῶν θυσιῶν, θ' ἀπεστάτων ἐναντίον του.

Τὴν ἐπιούσαν τῆς εἰς Σομαίν καὶ Ἀνίχης ἀφίξεως τοῦ Βάλτερ Χάνδελ καὶ τοῦ Γότλιβ Θούρνερ—διότι διέβησαν τὴν γενικὴν παρκαταθήκην μετὰ μικρὸν ἐν αὐτῇ σταθμὸν—ὁ κ. Ρουβραὶ εὐρίσκειτο ἐν τῷ γραφείῳ του· ἐφαίνετο δ' ἐνεργητικὸς καὶ ἀραστήριος ἀνὴρ ἐκ τῆς ζωηρότητος τοῦ προσώπου, τῶν καθαρῶν ὀφθαλμῶν, τῶν εὐρέων ὤμων, τοῦ βραχίως πύγωνος καὶ τῆς βραχείας ὠσαύτως κόμης, καὶ ἡλικίας τεσσαράκοντα πέντε περίπου ἐτῶν· ἡ σύζυγος, γυνὴ συμπαθητικῆ, ξανθῆ, κυανόφθαλμος καὶ χρώματος ἀλαμπύου, δὲν ἀπέστρεφε τὸ βλέμμα ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐμάντευε, παρὰ τὰς προσπαθείας ἐκείνου νὰ φανῆ εὐθυμὸς καὶ ζῆνυ ἀνησυχίας, ὅτι ὀδυνηρὸν τι τῇ ἀπέκρυπτε.

— Δὲν ἔχουμεν τίποτε νέον, φίλε μου; ἠρώτησε τρεμούση πως τῇ φωνῇ ἡ κυρία Ρουβραὶ, τὰ πράγματα δὲν πηγαίνουν ὡς ἐπιθυμοῖς;

— Ναὶ μὲν δὲν πηγαίνουν καθ' ὅλα καλὰ, εἶπεν, ἀποφυγῶν ν' ἀποκριθῆ ἀπ' εὐθείας, ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀνησυχῶμεν. Αἱ δυσκολίαι αὐταὶ δὲν ἔχουν ἀποτελέσματα... τί τὰ θέλεις; διερχόμεθα φοβεράν κρίσιν, ἀλλὰ θ' ἀπαλλαγῶμεν ἀπ' αὐτὴν τῇ βοήθειᾳ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ κυρία Ρουβραὶ ἠθέλησε νὰ ἐπιμείνῃ, ὅτε ἀνεώγη ἡρέμα ἡ θύρα καὶ ἐπεφάνη ἐπὶ τῆς φιλίας ἀνὴρ ὑψηλὸς καὶ ἀρρενωπός, κυφός καὶ βραχύλαιμος. Οὗτος ἰδὼν αὐτὴν ἀπεσύρθη.

— Τί τρέχει, Τρεγάν; ἠρώτησεν ὁ διευθυντὴς τοῦ μεταλλουργείου.

— Τίποτε, τίποτε, μὲ συγχωρεῖτε, ὁμιλεῖτε μετὰ τῆς κυρίας σας· θὰ ἐπιστρέψω ἀργότερα, δὲν εἶνε καμμία βία.

Ὁ κύριος Ρουβραὶ παρετήρησε καλῶς τὴν ἀλλοίωσιν τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ ἐργοδηγοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἐνόησεν ὅτι ἡ σιωπὴ ἐκείνη προήρχετο ἐκ τῆς παρουσίας αὐτῆς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ διευθυντοῦ.

Ὁ πολιθριζ γέρον Τρεγάν ἀπεσύρθη, ἡ δὲ κυρία Ρουβραὶ λαβοῦσα τὸ ἐργόχειρόν της, ἀπεσύρθη καὶ αὐτὴ περιαλγῶς, χωρὶς ὁ σύζυγος δι' ἑνὸς κἂν λόγου νὰ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀναχαιτίσῃ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐδάκρουν, φαίνεται δὲ ὅτι τὰ πράγματα ἦσαν λίαν σοβαρά, ὥστε ὁ σύζυγός της τὸ πρῶτον τότε νὰ φανῆ μὴ ἔχων ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτὴν.

Ὁ γέρον Τρεγάν παρεφύλαττε βεβαίως ἵνα ἴδῃ ἀπερχομένην τὴν γυναῖκα, διότι ἐπανῆλθε πάραυτα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου του· οὗτος δὲ πλέον δὲν τὸν ἠρώτησεν, ἀλλὰ περιώρισθη μόνον νὰ τῷ εἴπῃ:

— Τί, δὲν πᾶμε καλὰ, Τρεγάν, αἱ;

Ὁ ἐργοδηγὸς ἐκίνησε νευρικῶς τὴν φαλακρὰν αὐτοῦ κεφαλὴν.

— Νομίζω, κύριε διευθυντά, ὅτι πᾶμε πολὺ ἀνάποδα· οἱ ἄνθρωποι μας εἶνε κατατρεγλαμένοι καὶ δὲν ἀκοῦν κανένα, δὲν ἀκοῦν τίποτε.

— Τέλος πάντων τί θέλουν;

— Ἀνοησίαι, μωρίαι, ἀνέκραξε μετ' ἐξάφειας ὁ πρῶτος ἐργάτης. Γνωρίζουν πολὺ καλὰ, ὅτι οἱ μέτοχοί σας καὶ σὲς εὐρίσκεσθε εἰς κρίσιμον θέσιν καὶ ὅτι ἀπὸ δεκκοκτῶ τῶρα μηνῶν πηγαίνετε πρὸς τὴν καταστροφὴν· ἡ ἱστορία τῶν σανατώματων εἶνε ἀπλῆ πρόφασις, τὸ κυριώτερον, ὅμως εἶνε ὅτι ζητοῦν περιπλέον 10 λεπτὰ καθ' ὥραν καὶ ἐλάττωσιν τῶν ὠρῶν τῆς ἐργασίας κατὰ δύο.

— Ἀλλὰ γνωρίζουν καλὰ ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἐπέρχεται ὄχι μόνον ὁ ὀλεθρὸς μου, ἀλλὰ καὶ ὁ ὀλεθρὸς τῶν μετόχων καὶ τοῦ μεταλλείου; ἀνέκραυγασεν ὁ κύριος Ρουβραὶ.

— Ἀκριβῶς αὐτὸ ζητοῦν· τοὺς πείθουν κακοήθεις ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι ὀλονέν τοὺς λέγουν ὅτι τὸ μεταλλεῖον θὰ γείνη ἰδιοκτησία των καὶ ὅτι θὰ εἶνε ὅλοι κύριοι!... Ἀνοησίαι, σὰς εἶπα, κύριε, μωρίαι!

— Καὶ ποῖος τοὺς ἐξέρεθίζει;

— Ὁ μὲν καὶ ὁ δέ, καὶ ἀρχαῖαι ἐργάται καὶ ἀπὸ τοὺς νέους. Ἄχ! ἐὰν ἐπηγαίνετε χθὲς εἰς τοῦ Βαθύλα, τοῦ ζυθοπώλου, εἰσοπώλου καὶ ρακοπώλου... Ἄχ! Θεὲ μου καὶ Κύριε! σὰς ἐστόλισαν δά!

Ὁ διευθυντὴς τοῦ μεταλλείου ἐμειδίασεν, ἀποδεικνύων διὰ τούτου τελείαν ἀδιαφορίαν· ἐπετέλει τὸ καθήκον του καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ὀλίγον τὸν ἔμελεν.

— Εἶπον ὅτι θὰ μὲ φονεύσουν, ναί, Τρεγάν; Λοιπὸν θὰ πράξουν κακούργημα. Ἐγὼ συνηγόρησα πάντοτε ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν, πάντοτε τοὺς ὑπερήσπισα καὶ πάντοτε τοὺς ἐπροστάτευσα... Ὅ,τι εἶνε νὰ γείνη καλῶς νὰ γείνη ὁ θάνατός μου δὲν θὰ τοὺς ὠφελήσῃ πολὺ, καὶ λησμονοῦν οἱ ἄθλιοι ὅτι θ' ἀφήσω ὀπισθὲν μου σύζυγον καὶ τέκνα! Ἐνὶ λόγῳ τὰ πράγματα εἶνε ἐπίφοβα.

Ὁ γέρον Τρεγάν κατένευσε.

— Νομίζω ὅτι ἡ ἀπεργία θὰ γίνῃ αὐριον πρωί, θὰ μαζευθοῦν ἀπόψε εἰς τοῦ Βαθύλα... Οἱ ἄγνωστοι τῶν Παρισίων πηγαίνουν ἐκεῖ νὰ ὀμιλήσουν, ὁ δὲ Βαθύλας, ὁ ὅποιος δὲν χάνει τίποτε, καθόσον ἀπεναντίας πίνουν ὅλην τὴν ὥραν, τοὺς δίδει τὴν αἴθουσάν του. Ἄ! θέλετε νὰ σὰς εἰπῶ κατὶ τι, κύριε; πολὺ ἄσχημα ἐκάμετε· ποῦ ἐβάζετε ἐκείνον τὸν ἄθλιον εἰς τὴν θύραν· αὐτὸς πνέει τὰ μένεα, καὶ ἐπὶ τέλους θὰ σὰς καταφέρῃ καμμιά... Ἀλλὰ.. δὲν λέγω λόγια, διότι δὲν ἀγαπῶ τὰς περιαιτολογίας... νὰ εἴσθε βέβαιος ὅτι θὰ χυθῇ αἷμα πρὶν ἐγγίσουν μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς σας...

— Καλὰ, καλὰ Τρεγάν, γνωρίζω καλὰ ὅτι δύναμαι νὰ βασισθῶ εἰς σὲ καὶ εἰς ἄλλους ἀκόμη.

Ὁ ἐργοδηγὸς ζέων τὸ οὖς,

— Ἐὰν ἐτόλμων, εἶπε περιδεῶς.

— Τί ἐὰν ἐτόλμας, Τρεγάν;

— Νὰ εἰσῶ εἰς τὸν διευθυντὴν μου... ὄχι συμβουλὴν ποτέ δὲν θὰ τὸ καμῶ αὐτό, ἀλλὰ τὴν γνώμην μου.

— Τί ἐνοεῖς, καλέ μου φίλε;

— Λοιπὸν, ἐγὼ ἂν ἤμουν εἰς τὴν θέσιν σας, κύριε διευθυντά, θὰ ἔφευγα καὶ θὰ τοὺς ἄφινα νὰ τὰ ξεμπερδεύσουν μόνον των· θὰ ἔφευγα μὲ τὸν σιδηρόδρομον μὲ τὴν γυναῖκά μου καὶ μὲ τὰ παιδιὰ μου καὶ θὰ τοὺς ἄφινα μόνους νὰ τὰ διορθώσουν καὶ θὰ τὴν ἐπάθειαν πολὺ εὐμμερᾶ· σὰς παρακαλῶ νὰ τὰ πιστεύσετε.

Ὁ κ. Ρουβραὶ ἐκίνησεν ἐνεργητικῶς τὴν κεφαλὴν.

— Ποτέ, ἀνέκραξε, δὲν θ' ἀφήσω τὴν θέσιν μου, αὐτὸ εἶνε ἄνανδρον. ὦ! ἐὰν ἡδυναμην, ἐὰν εἶχον τὸν κειρὸν νὰ προφυλάξω μόνον τὴν σύζυγόν μου καὶ τὰ τέκνα μου, θὰ τὸ ἔκαμνα! Ἀλλὰ ποτέ ἡ Γερμανικὴ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ φύγῃ καὶ νὰ μὲ ἀφήσῃ μόνον.

— Διότι ἡ κυρία Ρουβραὶ, εἶπεν ὁ Τρεγάν, εἶνε γυναῖκα καθὼς πρέπει... Τὸ λοιπὸν ὑποθέσατε, κύριε διευθυντά, ὅτι δὲν σὰς εἶπα τίποτε καὶ ἐὰν γίνῃ ὡς φοβοῦμαι τὸ κακὸν ἐὰν

εὐρεθῶν ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι θὰ ἐπιθεθῶν ἐναντίον σας, πρέπει νὰ ἐλπίζετε ὅτι θὰ εὐρεθῶν καὶ ἄλλοι οἱ ὅποιοι νὰ σας προστατεύσουν, καὶ ὅτι ὁ καθεὶς τῶν θὰ προσπαθήσῃ νὰ κάμῃ τὸ καθήκον του.

— Λοιπόν, ἐπανελάθεν ὁ διευθυντὴς ἐξαπτόμενος, θ' ἀρνηθῶν ; καὶ ἔπειτα . . . Ἦκουσας καλῶς τὰ σχέδια τῶν ;

Ὁ ἐργοδηγὸς ἀνέτεινε τοὺς ὤμους.

— Ἰσχυρίζονται ὅτι εἰς τὸ ταμείον σας ὑπάρχουν χρήματα, καὶ ὅτι τὰ χρήματα αὐτὰ ἀνήκουν εἰς τοὺς ἐργάτας ; περιπλέον δ' ὑπάρχει ἐδῶ, ὡς καὶ εἰς Σομαίν, μεγάλη παρακαταθήκη γαιανθράκων τὴν ὁποίαν . . .

— Τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐξοδεύσω, ἀλλὰ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ θεωρήσουν ὡς ἀπόδειξιν τῆς προθυμίας μου ὑπὲρ αὐτῶν, διότι καὶ μετ' ἧν τὴν μεγάλην αὐτὴν προμήθειαν τοῦ γαιανθράκα, ἐγὼ ἐξακολουθῶ νὰ τοὺς παρέχω ἐργασίαν.

— Καὶ μήπως ἐννοοῦν ἀπὸ αὐτὰ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ! Τοὺς λέγουν ὅτι, ὅταν καταστραφῶν αἱ ἀποθήκαι, θὰ γείνη ἀνάγκη νὰ ἐργάζωνται περισσότερον, καὶ ὅτι τότε θ' ἀνγκασθῶν οἱ ἄλλοι νὰ παραδεχθῶν τοὺς ὄρους τῶν ἐργατῶν. Εἶνε δυνατόν νὰ τοὺς κάμουν νὰ πιστεύσουν τὴν ἀλήθειαν ;

— Ἄ ! τὸ γνωρίζω, ἀνέκραξε μετ' ὀδύνης ὁ κ. Ρουβραί, τοὺς ξετρελλαινούν ἔπειθ' εἶνε καταδικασμένοι εἰς ἐπίπονον ἐργασίαν, ἔρχονται καὶ τοὺς ὑπόσχονται εὐημερίαν καὶ πλοῦτη, καὶ πῶς νὰ μὴ δελεασθῶν οἱ ἄθλιοι ; Μετ' ὄνο λόγια, Τρεγάν, ἐγὼ μένω ἐδῶ, καὶ αὐτὸ ἐννοεῖται δὲν θὰ μ' ἐμποδίσῃ ποσῶς νὰ λάβω τὰ μέτρα μου . . . Θὰ τηλεγραφήσω καὶ πάλιν εἰς Δουαί διὰ νὰ στείλουν στρατόν ! . . . Ὁ νομάρχης εἶνε εἰδοποιημένος.

— Εἴθε νὰ μὴ εἶνε πολὺ ἀργά, ἐψιθύρισε ἀποχωρῶν ὁ Τρεγάν.

Ὁ γέρον ἐργοδηγὸς εἶχε δίκαιον, διότι τὰ πράγματα εὐρίσκοντο εἰς χεῖριστον σημεῖον. Εἶπομεν ἤδη ὅτι ἀπὸ πολλῶν μηνῶν οἱ ἐν τῷ μεταλλεῖῳ ἐργαζόμενοι διηγεῖροντο εἰς ἀπεργίαν, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἠδύναντο οἱ σκευωροὶ νὰ συγκομίσωσι τὸν καρπὸν τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ἐπέκειτο ἡ ἀπεργεία, οὐδεὶς δ' ἠδύνατο νὰ προΐσῃ πού ἐμελλε νὰ καταλήξῃ καὶ ἐὰν θὰ ἐσώζετο ἢ θὰ ἐπήρχετο ἡ τελεία καταστροφὴ τῆς Μαντοά.

Ἐν τῇ κατακαπνιστῇ αἰθούσῃ τοῦ Βαβύλα, ἀρχαίου μεταλλουργοῦ, ὑπῆρχε πλῆθος ἐργατῶν, ὁ δὲ Βαβύλας κρατῶν μικρὸν ἀμφορέα ἐκ μεταλλοῦ περιεπέφετο ἀπὸ τραπέζης εἰς τράπεζαν πληρῶν τὰ κενὰ ποτήρια ζύθου, ἐκ τοῦ ὀξέος ἐκείνου ζύθου ὅστις ἐπὶ τέλους προσβάλλει τὸν ἐγκέφαλον ἢ μέθη ἐπέρχεται μὲν βραδεῖα, ἀλλ' ἐπέρχεται ἐπὶ τέλους, καὶ μέθη κακὴ καὶ ἀγρία.

Ἄλλως τε πρὸς ἐπίσπευσιν αὐτῆς ὁ Βαβύλας καλῶς πληρωμένος ἐκ τῶν προτέρων δὲν προσεῖχε διόλου κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἀντήλλαξε δὲ τὸν ἀμφορέα τοῦ ζύθου ἀντὶ λίτρας λευκῆς ρακῆς, φαβερὰς ζινέβρας, ἧτις ἐπετύγγανε καὶ μετὰ γάλας, τὴν ἐνέργειαν τοῦ ζύθου. Ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς αἰθούσης ὁ Βάλτερ Χάνδελ ἰστάμενος ἐπὶ ἐξέδρου ἀπαρτιζομένης ἐκ τεσσάρων ἠνωμένων τραπέζων, ἐδημηγόρει, ἔλαμπε δ' ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ὁ δαίμων τῆς καταστροφῆς, τῆς δολιότητος καὶ τῆς ἀγριότητος, συσπῶν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

Ὡ ! οὐδεὶς ἠδύνατο τότε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν πρᾶον καὶ προσσητὴ Θεόδωρον Μενδώ, τὸν ἀνταποκριτὴν τοῦ βιενναίου Ἐω-

θινοῦ Ταχυδρόμου». Τοῦ στόματός του ἐξήρχοντο λέξεις ἀποπνεύσαι μίσος καὶ ἐκδίκησιν, λέξεις μεστὰί ἀφροῦ καὶ λύσσης, ταράσσοσαι καὶ ἐνθουσιάζοσαι τοὺς ἀκούοντας αὐτὸν ἀτυχεῖς ἐργάτας, ὠμίλει δὲ περὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς σφύγῆς τῶν πλουσίων ἐκείνων τῶν αἰτίων πάσης ἐνδεείας ! τῶν πλουσίων ἐκείνων, οἵτινες ἔζων ἐκ τῆς πείνης τῶν ἄλλων, τῶν μικρῶν, καὶ ἔπινον τὰ δάκρυά των ! Ὄμίλει καὶ περὶ ἐλευθερίας καὶ ἀδελφότητος ! . . .

Παρὰ τὸ βῆμα ὁ Γότλιβ ἐπινεν ἀκολουθῶν διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸν κύριόν του, ἔτοιμος δ' ὦν νὰ ἐφορμήσῃ ὡς λυσσαλέος μολοσσὸς εἰς σύνθημα τῆς χειρὸς του.

Μετὰ τοῦ Βάλτερ Χάνδελ, τρις διὰ μακρῶν ἀνευφημισθέντα, τὸν λόγον ἔλαβεν αὐτὸς ὁ Βαβύλας, τὰς χειρὶδας τοῦ φορέματος ἔχων ἀνεσηκωμένας μέχρις ἀγκῶνος, καὶ τὴν κυανῆν καὶ ρυπαρὰν ἐμπροσθέλλαν του περιεζωσμένην εἰς τὴν ὄσφυν, οὗτος δὲ ὑπέδειξε τὸ θῦμα.

Εἰς μόνος εἶνε ὁ ἐχθρὸς τῶν ἐργατῶν, εἰς μόνος ὁ ἐχθρὸς τοῦ μεταλλεῖου, ὁ κύριος τῆς Μαντοά . . . ὁ κύριος Ρουβραί !

Ἐπρεπε νὰ φονεύσωσι τὸν Ρουβραί ; ὤφειλον νὰ τὸν φονεύσωσι, καὶ τὸ αἷμά του θὰ κατεπράυνε τὰ πάντα. Αὐτὸς εἶνε ἡ ἐξίλαστήριος θυσία.

Τὰ ποτήρια τῆς ζινέβρας ἔκαμαν καὶ πάλιν τὸν κύκλον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως πρὸς ἐμφύχωσιν τῶν δειλῶν καὶ τὸ ἀπεκτηνωμένον καὶ ἀποτετυφλωμένον ἐκεῖνο πλῆθος ἠκολούθει τὸν Βάλτερ Χάνδελ καὶ τὸν Βαβύλαν βαῖνον ἵνα ἐφορμήσῃ κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ κυρίου Ρουβραί.

Ἡ κιγκλιδωτὴ θύρα ἦτο κλειστὴ, ἀλλ' ὁ Γότλιβ διὰ σιδηρὰς ράβδου ἀνέσκαψε τὰς βάσεις, αὐτὴ δὲ κλονισθεῖσα ἀνεῴγη αἴφνης. Ναί ! ἀλλ' ὀπίσθεν εὐρίσκετο ὁ Τρεγάν, τεινῶν τὴν χεῖρα καὶ ἐν αὐτῇ κρατῶν ρεθόλθερ, δις δὲ βληθεὶς ὁ μολοσσὸς εἰς τὸ μέτωπον καὶ τὸ στήθος, ἐκλονίσθη καὶ ἔπεσε χυμαὶ ἀνάισθητος. Τὸ πλῆθος χωρὶς ν' ἀναχαιτισθῇ, διέβη πατῶν ἐπὶ τοῦ σώματός του.

Ε'

Φοικαλέα ἀγωνία.

Νῦν τὸ λυσσαλέον τοῦτο πλῆθος ἦτο ἀκατάσχετον καὶ ἡ μέθη του κατήντα εἰς τὸ ὀξύτατον σημεῖον τῆς παραφορᾶς. Ἡ βολὴ τοῦ πιστολίου ἐγένετο ἀφορμὴ τί πρὸς αὐτό, ἐὰν ἐφρονεῖθῃ ὁ Γότλιβ ; μήπως δὲν ὑπῆρχον πλείστοι ὄσοι ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτοῦ Γότλιβ, ἵνα τὸ ἐξερεθίσωσιν ἀκόμη εἰς τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς !

Ὁ κύριος Ρουβραί ἦτο ἐν τῷ γραφείῳ του, ὄρθιος δὲ ἰστάμενος πρὸ τῆς ἐστίας καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους σταυρῶν, ἀνέμενε . . . Τί ; τὸν θάνατον ! ἐνδομύχως ἦτο βέβαιος περὶ τούτου.

Ὀλίγω πρότερον σπαρκατικὴ σκηνὴ συνέβη. Ὁ Τρεγάν, ἐννοῶν τί ἐμελλε νὰ συμβῇ, κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ ἐκ τοῦ Βαβύλα καὶ ἔδραμεν ἵνα εἰδοποιήσῃ τὸν διευθυντὴν αὐτοῦ.

Οὐδεμίαν πλέον ἀπελείπετο ἀμφιβολία περὶ τῶν συμβησομένων καὶ ἀνάγκη ἐπέβάλλετο νὰ φροντίσωσιν ὡς τάχιστα περὶ τῶν δεόντων, καθόσον ἐπέκειτο ἡ ἐπιδρομὴ εἰς τὸ διευθυντήριον.

Δὲν ἔπρεπεν ἄρα γε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν σύζυγον καὶ τὰ

τέκνα του! μήπως τὸ πλήθος ἐν τῇ μέθῃ του, καὶ ὅταν μάλιστα ὀδηγῆται εἰς τὸ κακὸν ὑπὸ τεράτων, σέβεται τι;

Μήπως καὶ τὸ ἱερώτερον αὐτὸ τῶν ἐπὶ γῆς, τὰ τέκνα αὐτά, εἶνε ἱκανὸν νὰ τὸ ἀναχαιτίσῃ! Ἄλλ' ἢ κ. Ρουβραὶ δὲν ἤθελε ποσῶς νὰ ἐγκαταλίπη τὴν οἰκίαν, ἐννοοῦσα νὰ εὐρίσκηται παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ συζύγου της ἐν τῇ στιγμή τοῦ μεγάλου κινδύνου καὶ ἐδέησε νὰ μεταχειρισθῇ ὁ σύζυγος τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, ὡς ἄνδρος, ἐδέησε νὰ ἐπιβάλῃ τὴν θέλησίν του, ἵνα ἢ μητὴρ παραλαμβάνουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, σπέρξῃ ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ἐργοδότην Τρεγάν, ὅστις ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς ἄσυλον, εἰς τὴν γειτονικὴν οἰκίαν τῆς οἰκογενείας Μερβέλ, πλουσίας οἰκογενείας, μηδὲν ἐχούσης νὰ φοβηθῇ ἀπὸ τὸ πλήθος.

Ὁ κύριος Ρουβραὶ ἐνηγκαλίσθη τὴν σύζυγον αὐτοῦ μειδιῶν, ὁπότε ὁ θάνατος εὐρίσκετο ἤδη ἐν τῇ καρδίᾳ του.

— Δὲν εἶνε τίποτε, φίλη μου, τῇ εἶπε, θὰ περάσωμεν μόνον κακὴν στιγμήν. Ναί, ὁμολογῶ ὅτι οἱ ἐργάται αὐτοὶ εἶνε πολὺ ἠρεθισμένοι, ἀλλὰ κατὰ βάθος με ἀγαποῦν· θὰ τοὺς ὁμιλήσω καὶ θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ καθήκον τῶν μετ' ὀλίγας στιγμῶν θὰ εἶμαι πλησίον των.

Καὶ περιεπτύξατο τὰ τέκνα αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ Πέτρος προσήλωθ' εἰς αὐτόν.

— Θέλω νὰ μείνω! . . . θέλω νὰ μείνω! . . . ἀνέκραξε μετὰ λυγμῶν, ὡς εἰ εἶχε προαίσθησιν τῶν συμβησομένων· καὶ ἐπὶ τινα λεπτὰ ἤκούοντο μόνον αἱ κραυγαὶ τῶν ὄσων μικρῶν παιδιῶν.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὑπήκουσαν ταῦτα καὶ ὁ Τρεγάν ἀπῆλθε παρὰ τῶν καὶ τοὺς τρεῖς ἀνακουφίσεως ἀρῆκε τότε βεβῆν στεναγμῶν ὁ κ. Ρουβραὶ καθόσον μόνος μένων ἠδύνατο ν' ἀποβλήσῃ εἰς τὸν θάνατον καὶ νὰ περιφρονήσῃ αὐτόν, ἐνῶ δὲν συνέβαινε τὸ αὐτὸ ἐὰν εὐρίσκετο ἐνώπιόν του τὰ τέκνα καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ· ἠγύλοει δὲ τὸν Θεόν ὅτι ἐμελλε μόνος νὰ ὑποφέρῃ.

Ὁ Τρεγάν ἐσπευδεν, ἐπιθυμῶν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του.

— Ἀεὶ κάμωμεν γρήγορα, κυρία, ἔλεγε πρὸς τὴν νεαρὰν γυναικᾶ ἥτις δὲν ἔβλεπε ὑπὸ τῶν δακρύων, εἰς τὴν πρὸς εἰς τὴν ἐπιστρέψω πλησίον τοῦ κυρίου.

Καὶ ἐπανῆλθε στὰς ὄρθας ὀπισθεν τῶν κεικλιδῶν τῆς θύρας· ὅτε δ' αὕτη ἐνέδωκεν εἰς τὴν βίαν καὶ εἰσῆλασε τὸ ἀνθρώπινον ἐκεῖνο κύμα, εἶχε πυροβολήσῃ κατὰ τοῦ Γότλιβ, ὅστις ἔπεσον . . .

Ἔκείνος δὲν ἦτο ἐκ τῶν γνωστῶν του, ἦν στασιαστῆς, πράκτωρ ἐκείνων, οἵτινες ἤθελον νὰ σπείρωσι πανταχοῦ τὸν θάνατον καὶ τὴν καταστροφὴν.

Ὁ Τρεγάν ἐσπρώχθη καὶ κατερρίφθη ὀλίγον μακρὰν τοῦ Τευτόνος, ποδοπατηθεὶς καὶ οὗτος ὑπὸ τοῦ πλήθους, πνέοντος τὰ μέγεα κατὰ τοῦ διευθυντοῦ, καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ ἐξηγριωμένος τῶν ἐργατῶν ὄχλος, συντρίψας τὴν θύραν εἰσέβαλεν εἰς τὸ γραφεῖον, ἰδὼν ὅμως τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ἤρμενον, ὄρθιον ἰστάμενον καὶ περιφρονούντα πάντα κινδύνον καὶ πάντα φόβον ἐδίστασεν ἐπὶ μικρὸν καὶ εἰσῆλθεν, ἀλλ' αἱ φωναὶ καὶ αἱ ἄγριαι κραυγαὶ ἠκούσθησαν αὐτῆς ἀποπνίξασθαι τὴν φωνὴν τοῦ κ. Ρουβραὶ· τότε δὲ ἤρξατο ἡ σκηνὴ τοῦ θανάτου.

Μυρία ἐξεφέροντο γινώμαι, ἄλλοι μὲν ἤθελον νὰ κλύσωσιν αὐτὸν ζῶντα, ἄλλοι δὲ νὰ τὸν ρίψωσιν ἐντὸς φρέατος, δύο ὅμως τῶν ἐργατῶν ἔλαβον αὐτόν ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ ὤθουν πρὸς

τὰ πρόσω ὀδηγοῦντες εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν του ἐν τῇ, καίπερ ἀπλουστάτῃ, ἐμέμφοντο αὐτόν ὅτι εἶχε πάσαν ἄνεσιν καὶ πᾶσαν πολυτέλειαν, θέλοντες αὐτόν παρόντα εἰς τὴν σκηνὴν τῆς διαρπαγῆς.

Τὰ ἐπιπλα καὶ τὰ ἐκ πορσελάνης σκευῆ καὶ τὰ πολυψωπα ἐρρίφθησαν τότε πάντα εἰς τὴν αὐλὴν, ὁ δὲ Ρουβραὶ ἐξοργισθεὶς ἠθέλησε νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν βανδαλῶν, οὗτοι ὅμως ἐφορμήσαντες κατ' αὐτοῦ ἐρρίψαν χαμαὶ αἰμόφυρτον, ἀλλ' ὅτε μὲν ἐκρατεῖτο ἐκ τοῦ παραπετάσματος καὶ ἡ αἱματοβαφῆς αὐτοῦ χεῖρ ἄφινεν ἵχνη αἵματος ἐπὶ τοῦ τοίχου, ὅτε δὲ ἐπιπτε πάλιν, ὅτε ἐπὶ τέλους, ἐγειρόμενον μετὰ μεγάλης προσπαθείας, κατέρριψε θηριώδης τις, πλήξας αὐτόν διὰ σιδηρᾶς ραβδίου, τὸ δὲ σῶμα του ἐξερρίφθη ἀπὸ τοῦ παραθύρου. Τότε τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς, κτηνώδους καὶ ἀγρίας, ἐλάμβανε πέρας, διότι ἐτίθετο πλέον τὸ πῦρ, ἀφοῦ συνέτριψαν καὶ κατηδάρισαν τὰ πάντα, ἡ δὲ συμμορία τῶν ἐμμένων ὠρχεῖτο χορὸν ἄγριον καὶ καταχθόνιον περὶ τῆς μεγάλης ἐκείνης πυρᾶς, γενικὸς ὅμως πυροβολισμὸς διέκοψε τὴν συμμορίαν, ἠκούσθησαν ἄγριαί τινες κραυγαί, τρεῖς ἄνδρες καὶ μία γυνὴ ἔπεσον ἐντὸς τῶν φλογῶν, οἱ μὲν ὕπτιοι, οἱ δὲ πρηνεῖς, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες διεσκορπίσθησαν ὡς ὄρδῃ ἐντρόμων θῶων καὶ ὑαινῶν.

Ὁ πυροβολισμὸς ἐκεῖνος προήρχετο ἐκ τοῦ ἀφικνουμένου στρατοῦ ἐκ τῶν σπευδόντων μὲν, ἀλλὰ λίαν ἀργὰ καταφθάντων ὀραγόνων, διότι μετὰ τινος ὠρας οὐδὲν ἄλλο ἀπελείπετο ἔμπροσθεν τοῦ σωροῦ ἐκείνου τῶν ἐρείπιων, ἡ γυνὴ τις χήρα καὶ σχεδὸν παράφρων καὶ δύο ὄρφανὰ τέκνα ἐν ἀπογνώσει!

Ὁ Βαλτερ-Χάνδελ ὅμως ἠδύνατο νὰ χαρῆ καὶ νὰ θαυμάζῃ ἐαυτόν καὶ τὸ ἔργον του, διότι τὰ πάντα διεξήχθησαν ἐξαιρέτα.

Ἔκείνη αἱ μηχαναὶ τοῦ μεταλλείου ἦσαν μεταβεβλημένοι εἰς μυρία τεμάχια, καὶ πρὸ ἐξαμήνου ἦτο ἀδύνατος πᾶσα ἐπανάληψις τῶν ἐργασιῶν. Καὶ αἱ παρκαταθῆκαι δὲ τῶν γαιανθράκων ἐν Σομαίν καὶ ἐν Ἀνίχῃ πυροποληθεῖσαι καὶ διασκορπισθεῖσαι, ἦσαν παντελῶς κατεστραμμένοι. Ἡ θέσις ἐπομένως ἔμενον ἐλευθέραι, καὶ ἡ ἀλλοδαπὴ ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ ἐξαιρέτα.

Ὁ Θεόδωρος Μενδῶ, ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου «Ἐθνητικῆς Τραχυδρόμου», ὅστις καθ' ὅλην τὴν στάσιν προσφυλάσσειτο, θὰ ἐλάμβανε βεβαίως μεγάλην δωρεὰν ἐπιστρέφων εἰς Παρισίους, καὶ ἐπ' ἀληθείας εἶχεν ὅλα του τὰ δίκαια.

Ἐπήρχετο ἡ νύξ, καὶ ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἀμυδρῶς φωτιζομένη ὑπὸ τῶν ἀκτίνων ἀνθηρακίας, λειψάνου τῆς πυρκαϊκῆς, εἰς τῶν κατακειμένων, ὃν δὲν εἶχον εἰσέτι ἀνεγειρεῖ, ἐποίησε κίνημα καὶ ἀφῆκε παρατεταμένον ἦχον, ἀλγεινὸν ῥόγγον· ἦν ὁ Γότλιβ, ὅστις συνήρχετο, καθόσον δὲν εἶχε φωνηθῇ ἀλλὰ καὶ δὲν ἦτο πολὺ καλὰ, διότι ὁ Τρεγάν δὲν ἀπέτυχε σκοπεύσας αὐτόν!

Ὁ ἄθλιος Γότλιβ συνελθὼν ἐζήτηε βοήθειαν ἐν τῇ μητρικῇ αὐτοῦ γλώσσῃ, ὀραμόντες δ' ἀνήγειραν αὐτόν μετὰ μυρίων προσφυλάξεων, καὶ μετὰ μικρὸν διὰ φορείου μετήνεγκον εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Ὁ Γότλιβ ἦτο μόνος τότε, καθ' ἣν δὲ στιγμήν τὸν ἀνήγειρον, ὁ Βαλτερ-Χάνδελ μετὰ διαρκῆς εἰσιτήριον Θεοδώρου Μενδῶ ἀπήρχετο διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Παρισίους. Μήπως ὤφειλε νὰ μεριμνήσῃ περὶ τοῦ Γότλιβ, ὑποδεεῖς ὄργανου; . . .

Ἐὰν αὐτὸς ἐφρονεῖσθαι, θὰ προσελαμβάνετο ἕτερος, ἄλλως δὲ ἄς εἴπωμεν τὴν ἀλήθειαν χάριν τοῦ Θεοδώρου, ὅτι καὶ οὗτος ἐὰν ἐπιπτε προηγῆς, ὁ Γότλιβ δὲν θὰ ἐμερίμνα περὶ αὐτοῦ περισσότερο.

Τῇ ἐπιούσῃ ὁ Θεόδωρος Μενδῶ ἐσήμκινε τὸν κώδωνα ἐν τῇ ὁδῷ Προῦ.

Ἐσεμνύνετο ὁ Θεόδωρος προσδοκῶν ἐν τῇ προσεχεῖ τῶν μετόχων συνελεύσει πληθὺν φιλοφρονημάτων.

— Δὲν συνέβη κανὲν δυσάρεστον ; ἠρώτησεν ἡ βαρωνίς, ἀφοῦ ἤκουσεν ἀδιαφόρως, ἂν καὶ ἐνδομύχως ἔπνεε λύσσαν, τὴν λεπτομερῆ ἀφήγησιν τῆς ἀνδραγαθίας τοῦ Βάλτερ Χάνδελ.

Ἄδιαφόρως ἀνταπήντησεν ἡ βαρωνίς :

— Ὅχι... τίποτε... Εἶτα ὁ ἀναλαβὼν τὸν λόγον,

— Ἄ ! ἐλησμονήσα, μὲ συγχωρεῖτε, ὁ Γότλιβ Θεῶρνερ ἐφρονεῖσθαι κατὰ τὴν συμπλοκὴν.

Καὶ δίκην ἐπικηδεῖου λόγου προσέθηκε :

— Γνωρίζετε, βαρωνίς, ὅτι διὰ νὰ προχῆ κανεὶς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖται, ἀνάγκη νὰ ὑποστῇ θυσίας.

Ἡ κυρία δὲ Γούγκα ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Αὐτὸ εἶνε λυπηρότατον, θ' ἀναστατώσῃ τὸν κόσμον, διότι αὐτὴ ἡ μικρὰ Γερτρούδη θὰ βάλῃ κἄτι φωναίς, καὶ καθὼς εἶνε πείσμων, δὲν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ τὴν ἡσυχάσωμεν.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ Γερτρούδη ἔρτσεν χωρὶς νὰ κρούσῃ τὴν θύραν εἰσῆλθε, καὶ σταῖσα ἐπὶ μικρὸν καὶ παρρησιάζουσα ὅτε μὲν τὴν κυρίαν τῆς, ὅτε δὲ τὸν Θεόδωρον, ἠρώτησεν αἰφνης ἡρέμως καὶ σοβαρῶς :

— Ἀπέθανε, αἰ ;

Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἦτο φοβερωτέρα ἢ ἐὰν ἐξερηγγνυτο ἡ Γερτρούδη εἰς ὀργὴν, κρυγῆς καὶ δάκρυα.

— Τί τὰ θέλεις, κορίτσι μου ; εἶπεν ἡ βαρωνίς, αὐτὰ ἔχει ὁ πόλεμος, ἀλλὰ μεῖνε ἡσυχὴ δὲν θὰ σὲ ἀφήσουν ἔτσι, θὰ φροντίσουν δι' ἐσέ, θ' ἀναγκωρῶσιν τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας ἔκαμες... δὲν θὰ σὲ λησμονήσουν.

Ἡ Γερτρούδη χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὴν κυρίαν τῆς καὶ χωρὶς ν' ἀποκριθῇ, ἐπανελάβε τὸν λόγον μετὰ τῆς αὐτῆς σοβαρότητος :

— Τὸ ἤξευρα ὅτι ἀπέθανε...

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ τὰς διαβεβαιώσεις τῆς κυρίας τῆς καὶ ὅσας ὁ Θεόδωρος ἐνόμιζε καλὸν νὰ προσθήσῃ ἐξῆλθε, πορευθεῖσα κατὰ πρόωτον εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς ὅπως παρρησιάζουσα πρὸς ἀναχώρησιν, καθόσον τὸν Γότλιβ μόνον βλέπουσα, τὸν Γότλιβ μόνον συλλογιζομένη ἐπεθύμει πρὸ παντὸς νὰ μάθῃ ἐὰν ὑπῆρχεν ἀκόμη καιρὸς νὰ τὸν ἴδῃ καὶ πάλιν, νὰ μάθῃ ποῦ τὸν εἶχε. Λαβοῦσα δὲ μεθ' ἑαυτῆς σακκὸν πλήρη ἀσπρέρουχων ἀπῆλθεν.

Ὁ Γότλιβ ἦτο ἐν τῷ νοσοκομείῳ καὶ ἀπὸ τοῦ προσκεφαλαίου αὐτοῦ δὲν ἀπεμακρύνοντο δύο νοσοκόμοι.

Ὁ ἀσθενής, ἀφ' ὅτου συνῆλθε, κατείχετο ὑπὸ μεγάλῃς παραφορᾶς, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἀπωλεσμένον καὶ αἰσθανόμενος ὅτι ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ, διήρχετο τὰς ὥρας τοῦ βλασφημῶν καὶ καταρρώμενος.

Ἐνόει νῦν ὅτι ἐξηπατήθη, καὶ ὅτι ἐὰν ἐζήχθη τοῦ φρουρίου τοῦ Σπανδόου, τούτο ἐγένετο διὰ νὰ τὸν μεταχειρισθῶσιν ὡς μέσον, καὶ ἠδῆμόνοι στρέφον τὰς χεῖρας σπασμωδικῶς, ἀφρίζον καὶ ἀπωθῶν τὰς ἀτυχεῖς νοσοκόμους, αἵτινες ἐγένοντο ἔντρομοι ἐκ τῆς φρικαλέας ταύτης ἀγωνίας.

Προσεπάθησαν νὰ τῷ ὁμιλήσωσι περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ προσκληθῇ πνευματικὸς, καὶ ὡς ἐνόει καλλίστα τὴν γαλλικὴν, ἂν καὶ ὁμιλεῖ αὐτὴν κακῶς, ἐνόησε καλῶς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τῷ εἶπον, ἀπεκρίθη δὲ διὰ φοβερῶν ἀρῶν καὶ βλασφημιῶν, λέγων ὅτι τὰ μέγιστα θὰ ἔχαιρε βλέπων ἱερέα, ὁποῖον εἶχε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ πνίξῃ ἕνα πρὶν ἢ ἀποθάνῃ.

Ἡ μὴ τῶν σφαιρῶν τοῦ Τρεγᾶν ἡ εἰσελθούσα εἰς τὸ στήθος ἀπέβη ἀδύνατον νὰ ἐξαχθῇ, καὶ ἡ φοβερὰ φλόγῳσις ἐμελλε βαθμηδὸν ν' ἀποπνίξῃ τὸν Γότλιβ.

Ταυτίτη ἦτο ἡ διάγνωσις, ἣν ὁ ἱατρός τοῦ νοσοκομείου ἐποίει τῇ πρωίᾳ τῆς ἐπιούσης παρὰ τὴν κλίνην τοῦ πάσχοντος, λαμβάνων τὴν προφύλαξιν νὰ ὁμιλῇ ταπεινοφῶνως ὁ Γότλιβ ὅμως τὸν ἤκουεν, ἡ καλλίον εἶπεν, τὸν ἐνόει καλλίστα.

Χεῖρ ἠψάτο ζωηρῶς τοῦ ἱατροῦ ἀπὸ τοῦ βραχίονος, ἣν δὲ τῆς Γερτρούδης ἔρτσεν, ἦτις κατόρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς αἰθούσης εἰσδύσασα ἐντὸς αὐτῆς ὡς ὄφις !

— Λοιπὸν, εἶπε μετὰ τῆς αὐτῆς παγερᾶς φωνῆς, λοιπὸν θ' ἀποθάνῃ :

Ὁ ἱατρός ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Θὰ κάμωμεν ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἡμᾶς διὰ νὰ τὸν σώσωμεν, ἀπεκρίθη ἐν ὑπεκφυγῇ.

Ἄλλ' ἡ Γερτρούδη δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ πιστεύσῃ, τὰ πάντα δὲ ἀκούσασα ἐγνωρίζε ποῦ νὰ βασισθῇ.

— Καὶ πότε θ' ἀποθάνῃ ; ὦ ! ἠμπορεῖτε νὰ μὲ τὸ εἰπῆτε, ἐξηκολούθησεν εἰπούσα, διότι ἐγὼ πρὸ ὀλίγου ἤμουν ἐδῶ ἴσως τὸ ἐσπέρας. Δὲν σὰς ζητῶ τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν ἄδειαν νὰ μείνω εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ἕως τότε.

Καὶ πάντες οἱ λόγοι οὗτοι ἀπηγγέθησαν ἐν τῷ αὐτῷ τόνῳ, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἄνευ δακρύων.

— Εἶνε γενναία αὐτὴ ἡ γυνὴ, εἶπε ταπεινοφῶνως ὁ ἱατρός.

Ὁ Γότλιβ ἀνεγνώρισεν τὴν Γερτρούδην καὶ ἀμέσως ἐπραῦνθη... δυνάμενος τοῦλάχιστον νὰ τὴν ἴδῃ καὶ πάλιν, νὰ τὴν ἀποχαιρετίσῃ.

Ἡ Γερτρούδη ἐκάθησε παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἐπιθανάτου, τοῦ ἱατροῦ παρὰδεχθέντος τῆς αἰτήσεως αὐτῆς, καὶ λαβοῦσα μίαν τῶν χειρῶν τοῦ Γότλιβ, παρέμεινεν οὕτως ἐφ' ἱκανὸν χωρὶς νὰ τῷ εἶπῃ τι. Ἐπὶ τέλους ὅμως τῷ εἶπε :

— Πολὺ ἄσχημα ἐκάμαμεν, Γότλιβ, τὸ βλέπεις ; νὰ τοὺς ἀκούσωμεν καὶ νὰ κάμωμεν τὸ κακὸν πρὸς χάριν των.

— Ἄ ! μπᾶ ! ἀνταπήντησεν ὁ ἐπιθανάτος, ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀνοησίαι.

Ἡ Γερτρούδη ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Ὅχι, ὄχι, εἶπεν, ἐγνωρίζω καλὰ τί ἔκαμναν καὶ αὐτοὶ σὲ ἐσκότωσαν.

— Ὅσον δι' αὐτὸ ναι, αὐτὸς ὁ Μενδῶ μ' ἔκαμε νὰ πῶ, καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔμβω εἰς τὸ σπῆτι καὶ νὰ βάλω φωτιά : δὲν ἠμπορέσα ὅμως νὰ βάλω, διότι μὲ ἐκτύπησαν προητέρως...

— Καὶ ὁ Θεόδωρος ἦτο μαζὶ σου ;

Ὁ Γότλιβ ἐκινήθη τεταραγμένος ἀντὶ ν' ἀποκριθῇ καὶ ἐδείκνυε τὴν πυγμὴν εἰς ἀόρατον ἐχθρὸν, ἐνῶ ἡ Γερτρούδη ἐπαγελάμβανεν :

— Ἐκάμαμεν πολὺ ἄσχημα, Γότλιβ, δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀκούσωμεν.

Ἡ ἡρεμία αὕτη ἦτο φαινομενικὴ, καὶ ὁ παρατηρῶν προ-

σεκτικῶς τὴν Γερτρούδη ἠδύνατο νὰ πεισθῆ περὶ τῆς κοχλαζούσης ἐν ἐαυτῇ καταϊγίδος.

Νῦν ὅτε ἡ Γερτρούδη παρέμενε ὡς νοσοκόμος παρὰ τὴν κλινὴν τοῦ Γότλιβ, αἱ νοσοκόμοι δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ πλησιασῶσι, φοβούμεναι τὸ ὄχρον πρόσωπον τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ τοὺς ψυχροὺς καὶ ἀτενεῖς αὐτῆς ὀφθαλμούς.

— Δὲν σὰς χρειάζομαι, ταῖς εἶπε, θὰ τὸν περιποιηθῶ ἐγώ, ἀφήσατέ με.

Ἄλλ' οὐδὲ ἱερέως ἀνάγκη ὑπῆρχε, διότι ὁ Γότλιβ εἰσέτι ἔλεγε ὅτι θὰ τὸν πνίξῃ, ἡ Γερτρούδη δὲ ἦτο ἱκανὴ νὰ τὸν βοηθήσῃ ἐν τῇ λύσει, ἣν ἠσθάνετο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐναντίον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπαξάπαντος.

Ἠδύνατον νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν προσευχὴν, τὴν εἰς τὴν ὑπομονὴν ἄγουσα, διότι ἀμφότεροι ἐζήτουν ὁρμηφυτῶς νὰ ἐκδικηθῶσι, ἀμφότεροι ἐζήτουν θῦμα.

Ὁ ἰατρός δὲν ἠπατάτο, ἀγγεῖλε ταχεῖαν τὴν ἀγωνίαν τοῦ Γότλιβ Θούρνερ, διότι ἐπλησίαζεν αὐτῇ. Αἱ δυνάμεις τοῦ κολλοσσῶ ἠλαττοῦντο ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν, ὁ δὲ ὀφθαλμὸς του ἐγίνετο ὑαλώδης προσηλωμένος εἰς τὸν τῆς Γερτρούδης, ἄνευ ἐκφράσεως ὅμως, ἄνευ βλέμματος καὶ ἄνευ ζωῆς.

Κατὰ στιγμὰς κατελαμβάνεν αὐτὸν λύσσα ἐπὶ τῷ ὅτι ἔπεσεν ἠπτηθείς, καὶ τότε φρικτῶς ὑφίστατο νευρικὰς κρίσεις.

Ἡ Γερτρούδη οὐδόλως ἀπεπειράτο νὰ καταπράξῃ αὐτόν. Μὴ τάχα καὶ ταύτην πάρομοια δὲν κατεῖχε λύσσα;

Καὶ ἔσπευδον μὲν εἰς τὰς ἀγρίας αὐτῶν κραυγὰς αἱ νοσοκόμοι καὶ ὁ πνευματικὸς, ἀλλ' ἴσταντο μακρὰν, διότι ἡ Γερτρούδη ἔρτσεν διὰ τε τῆς φωνῆς καὶ τῶν χειρονομιῶν ἀποθούσα αὐτοὺς τοὺς ἀπεμακρυνεν ἐπαναλαμβάνουσα:

— Ὅχι, ὄχι, σεῖς, ὄχι, σεῖς, ἄφετέ τον ν' ἀποθάνῃ ὅπως θέλει.

Ἐπὶ τέλους ὁ ρόγχος ἤρξατο, ὁ Γότλιβ ἀσῆκεν ἡμετέρας κραυγὰς, αἵτινες ἦσαν μολαταῦτα πένθιμοι, παρατεινόμενοι δ' ἀπέληγον εἰς ἀπαίσιον ρόγγον, ὅμοιον πρὸς τῶν κλαίωντων κυνῶν.

Ἐπὶ τέλους ἐτανύσθη προφέρων ὑστάτην βλασφημίαν, ἐπληξεν τὸν ἀέρα διὰ τῶν χονδρῶν αὐτοῦ χειρῶν καὶ ἔπεσεν ὑπτίως, διαστρέψας σπασμωδικῶς τὸ στόμα.

Εἶχεν ἐκπνεύσει!

Τότε ἡ Γερτρούδη καταλιπούσα τὴν θέσιν ἐπλησίασε τὸν νεκρὸν τοῦ Γότλιβ, παρετήρησεν αὐτὸν ἄνευ στεναγμοῦ καὶ ἄνευ ὀκρῶν, εἶτα δ' ἀπῆλθε μὴδὲν εἰπούσα πρὸς ἀποχαιρτισμὸν, οὔτε πρὸς τοὺς νοσοκόμους, οὔτε πρὸς τοὺς ἰατροὺς, αἱ νοσοκόμοι μάλιστα ἐντρομοὶ παρεμέρισαν ἵν' ἀφήσωσιν αὐτῇ ἐλευθέρην τὴν διαβάσιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδὲ κἄν ἔβλεπε ταύτας.

Ὁ Γότλιβ ἀπέθνε καὶ τὸ πᾶν συνίστατο εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ. Καὶ περὶ μὲν τοῦ νεκροῦ οὐδόλως τὴν ἐμελεῖ, περὶ δὲ τῆς ψυχῆς του οὐδόλως ἐπίστευεν. Ὀλίγον δὲ τὴν ἐμελλε καὶ περὶ τοῦ εἰς τίνα ὀπὴν θὰ ἐροῖσθετο ὁ νεκρὸς τοῦ Γότλιβ, διότι εἶχεν ἤδη νὰ ἐπιτελέσῃ νῦν καθήκον...

ΣΤ'

Ἱστορία τοῦ Πομπόννη.

Θ' ἀφήσωμεν νὰ παρέλθωσιν ὀλίγα ἡμέραι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γότλιβ Θούρνερ καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν Λέοντα Λαφρεσάντζ, ὃν ἀνευρίσκωμεν πρῶϊαν τινὰ λιτῶς γευματίζοντα ἐν τῇ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λαβρουγιέρ κατοικίᾳ του.

Ὁ νεκρὸς δημοσιογράφος ἦτο σφόδρα τεθλιμμένος, μὴ ἀγνοῶν ὅτι ἡ Βέρθα δὲ Κερμάρ ἐξηκολούθει νὰ ἔχῃ κεκλεισμένη τὴν καρδίαν της πρὸς αὐτόν.

Παρήλθον πλέον αἱ ἄλλοτε διαχυσεις.

Καὶ ναὶ μὲν ἐβλεπεν αὐτὴν σνχνακίς, πλειστακίς τῆς ἐβδόμαδος μάλιστα, ἐν τῇ ὁδῷ Κομαραίν κατὰ πρῶτον, ὁ θεῖος Φιλήμων ἐφαίνετο πάντοτε μελιχιώτατος καὶ ἡ θεία Ἐλθίρα τῷ ἔστειλε πάντοτε τοὺς αὐτοὺς στεναγμούς καὶ τοὺς ὀφθαλμούς ἔστρεφε μετὰ τῆς αὐτῆς ἄκρας τρυφερότητος καὶ ἐκεῖ ἐν ταῖς συναναστροφαῖς ὅπου συνήντα τὴν Βέρθαν, ἐχόρευε μάλιστα μετ' αὐτῆς, ἀλλὰ κατενόει ὅτι ἡ νεανίς δὲν ἐθεώρει αὐτὸν ἄλλως ἢ ὡς τοὺς εἰκοσιν ἐκείνους κομψευομένους νέους, οἵτινες συνηγείροντο περὶ ἑαυτήν.

— Τοῦ λοιποῦ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν μετὰ πικρίας, τίποτε δὲν θὰ εἶνε ἱκανὸν νὰ συντρίψῃ τὸν περιβάλλοντα τὴν καρδίαν αὐτῆς πάγον. Ἄχ! καὶ νὰ ἦτο ἐδῶ τουλαχιστον ὁ Φλαβιανός, ἐκεῖνος θ' ἀνύψου τὸ ἠθικόν μου! Ἄχ! πολὺ καλὰ ἔλεγε ὁ φίλιτατος Φλαβιανός ὅτι κατέστρεψα τὴν εὐδαιμονίαν μου... Ἀπέτυχε ὁ βίος μου...

Καὶ ἐνῶ ὁ Λαφρεσάντζ ἐμονολόγει τοιοῦτοτρόπως, τὸ αὐτὸ ἔπραττε καὶ ἡ βαρωνίς ἐν τῇ κατὰ τὴν ὁδὸν Προνύ οἰκίᾳ τῆς.

Ἡ κατάσκοπος διετέλει ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ: ἐνόει ὅτι τὰ κατ' αὐτὴν δὲν ἔβαινον καλῶς. Καὶ ὡς μὲν εἶδομεν, μικρὸν ἐσήμαινε τοῦ Γότλιβ ὁ θάνατος, οὐδὲν μάλιστα δυνάμεθα εἰπεῖν ὅτι ἐσήμαινε, ἡ ἀναχώρησις ὅμως, ἡ ἀπρόοπτος ἐγκαταλείψις τῆς Γερτρούδης ἔρτσεν τὴν ἐβασάνιζε, διότι ἐνόει ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μίσους, καὶ αὐτῇ, ἡ τετριμμένη εἰς πάσαν ραδιουργίαν, ἐσκέπτετο δικαίως ὅτι δὲν ὑπάρχουσι μικροὶ ἐχθροί.

Ἐτερον μέλαν σημεῖον ἦν ὁ Λαφρεσάντζ, τῇ διέφευγεν οὗτος τέλεον, καὶ ὁ μόνος ἀνὴρ ὃν πράγματι ἠγάπησε κοινὸν μόνον καὶ στιγμιαῖον ἠσθάνθη πρὸς αὐτὴν ἔρωτα, ταχέως στραφείς πρὸς τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τοῦ ἔρωτός του καὶ μὴ ἀποσπώμενος πλέον ἀπ' αὐτοῦ: μάτην δ' ἐπίστευεν αὐτῇ ὅτι θὰ ἐπαγήρχετο πρὸς αὐτὴν, καθόσον αἱ συμβουλαὶ καὶ ἴσως αἱ ἐκμυστηρεύσεις τοῦ Φλαβιανοῦ Μωροῦ διέρρηξαν τέλεον τοὺς ποσοῦτον ἰσχυρῶς συγκρατοῦντας αὐτὸν πρὸς αὐτὴν δεσμούς.

Καὶ μολατὰυτα ἐπεθύμει νὰ κερδίσῃ πάλιν τὸν νέον αὐτὸν ὅστις τὴν διέφευγε, διότι πᾶς ἄλλος ἔρωας ἐνέπνεεν αὐτῇ φρικτῶν, ἀλλὰ καὶ ὤφειλεν ἀναγκαιότατα νὰ λάβῃ μίαν ἀπόφασιν, διότι ἡ παράττασις τοιοῦτου βίου ἦν ὑπερτέρα τῶν δυνάμεων τῆς.

Ἄχ! ἂν κατώρθου ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ Φλαβιανοῦ Μωροῦ!

Ἐξέφυγεν οὗτος λέγων ἀναφανδὸν ὅτι ἀπῆρχετο εἰς Ἀγγλίαν, πράγμα πιστευτόν, ἡ δὲ κ. δὲ Γουγκὰ ἦτο βεβαία ὅτι ἐπέδωκε τὴν λύσιν τοῦ πρόσβλήματος τοῦ χρυσοῦ φύλλου καὶ ἐφφώνει ὅτι ἀπῆλθεν εἰς τὸν Κεράτιον Πύργον πρὸς ἀνακάλυψιν νέων ἐγγράφων.

[Ἐπεκτὴ συνέχεια.]

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου ἐπέστρεψα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον κειμένων μεταξύ τοῦ Γονζάλου τῆς Κορδούθης καὶ τῶν Ἰσπανῶν στρατηγῶν τῆς ἐποχῆς ἡμῶν κακεντροχεῖς συγκρούσεις, τὰς ὁποίας ὕψιστα συμφέροντα τοῦ κράτους, ὅπως λέγουσιν εἰς τὰς τραγωδίας, μὴ ἀπαγορεύουσιν νὰ ἀναφέρω.

Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐκεῖνο ἐβλεπον καθ' ἑκάστην καὶ ἀπὸ ἐν νέον. Εἶχον ἔλθει πολλοὶ φοιτηταὶ ἐκ Μαλάγας καὶ ἐξ ἄλλων πόλεων τῆς Ἀνδαλουσίας, διὰ νὰ δώσουν διδακτορικάς ἐξετάσεις ἐν Γρανάδᾳ, εἴτε διότι ἐνταῦθα ἦσαν ἐπιεικτέστεροι οἱ καθηγηταί, εἴτε δι' ἄλλον λόγον. Ἐγγυματίζον πάντες εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν. Πρωῖαν τινα, εἰς τὸ πρόγευμα, εἰς τούτων, νεανίας ὀλίγον τι μεγαλειότερος τῶν εἰκοσι ἐτών, μὰς ἀνήγγειλεν ὅτι εἰς τὰς δύο μετὰ μεσημβρίαν ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ ἐξετάσεις εἰς τὸ κανονικὸν δίκαιον καὶ ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἦτο πολὺ βέβαιος περὶ τῆς τύχης του, ἀπεφάσισε νὰ πῆν ἐν ποτήριον οἴνου, διὰ νὰ ὀροσίῃ τὰς πηγὰς τῆς εὐγλωττίας. Μὴ ὦν συνειθισμένος νὰ πῆν ἄκρατον οἶνον, διεπραξέ τὴν ἀφροσύνην νὰ κενώσῃ ἀπνευστί ἐν ποτήριον οἴνου τοῦ Ξερές. Τὸ πρόσωπόν του μετεβλήθη εἰς τὴν στιγμὴν κατὰ τράπον τόσον παράδοξον, ὥστε ἐὰν δὲν εἶχον ἰδῆ τὴν μεταβολὴν διὰ τῶν ἰδίων μου ὀφθαλμῶν, δὲν θὰ ἐπίστευον ὅτι ἦτο τὸ ἴδιον πρόσωπον!

— Φθάνει τώρα! τοῦ ἐφώναξαν οἱ φίλοι του.

Ἄλλ' ὁ νέος γενόμενος αἰφνης ρωμαλέως καὶ τολμηρῶς ἐξετόξευσε κατὰ τῶν συντρόφων του βλέμμα οἴκτου καὶ διέταξε διὰ μεγαλοπρεποῦς κινήσεως τὸν ὑπηρετὴν νὰ γεμίσῃ ἐκ νέου τὸ ποτήριόν του.

— Θὰ μεθύσῃς! τῷ εἶπον.

Ἄντ' ἰσχυρῶς ἀπαντήσεως ἐκένωσε τὸ δευτέρον ποτήριον.

Τότε τὸν κατέλαβεν ἀκατάσχετος φλυαρία. Εἰς τὴν τράπεζαν ἦσαν περὶ τοὺς εἰκοσι ὀκτατημόνες, ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν ἀπηύθυνε πρὸς πάντας τὸν λόγον καὶ ἔκχευε χιλιάς ἀποκαλύψεις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος βίου του καὶ ἐπὶ τῶν περὶ τοῦ μέλλοντος σχεδίων του. Εἶπεν ὅτι κατήγετο ἐκ Κἀδικας, ὅτι εἶχεν ἐτήσιον εἰσόδημα ἐξ ὀκτῶ χιλιάδων δραχμῶν καὶ ἤθελε νὰ ἐπιδοθῆ εἰς τὸ διπλωματικὸν σταδίον, διότι μὲ τὸ εἰσόδημα ἐκεῖνο, προστιθεμένης καὶ τῆς μικρᾶς ποσότητος, τὴν ὁποίαν θὰ τῷ ἄφινεν εἰς θεῖός του, ἠδύνατο νὰ κάμῃ τὴν καλλιτέραν φιγούραν ὅπουδῆποτε· ὅτι εἶχεν ἀποφασίσει νὰ νυμφευθῆ ἐν ἡλικίᾳ τριακοντα ἐτών καὶ νὰ πάρῃ μίαν γυναικα ὑψηλὴν, ὡς αὐτόν, διότι, κατὰ τὴν γνώμην του, ἡ σύζυγος πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ ἴδιον ἀνάστημα τοῦ συζύγου ὅτι ὅταν ἦτο παιδίον εἶχεν ἐρωτευθῆ τὴν κόρην ἐνὸς Ἀμερικανοῦ προξένου, ὡραῖαν ὡς ἄνθος, ἀλλ' ἔχουσιν ὀπίσθεν τοῦ ὠτίου ἐν κόκκινον μπάλωμα, τὸ ὁποῖον τὴν ἐχαλοῦσε, μολοντί εἰζέυρε νὰ τὸ κρύπτῃ ἐπιμελῶς μὲ τὴν καλύπτραν, καὶ μὰς ἐδείκνυε μὲ τὸ χειρόμακτρον τίνι τρόπῳ τὸ ἐκρυπτεν ὅτι ὁ Δὸν Ἀμεδαῖος ἦτο ἄνθρωπος πολὺ ἀπλοῦς διὰ νὰ δυνηθῆ ἐπιτυχῶς νὰ κυβερνήσῃ τὴν Ἰσπανίαν· ὅτι μεταξύ τοῦ ποιητοῦ Ζερίλλα καὶ τοῦ ποιητοῦ Ἐσπρονσέδα αὐτὸς εἶχε προτιμήσει πάντοτε τὸν Ἐσπρονσέδαν ὅτι ἡ παραχώρησις τῆς Κούθας εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἦτο μία ἀνοησία· ὅτι τὰς ἐξετάσεις του εἰς τὸ κανονικὸν δίκαιον δὲν τὰς ἐλογάριαζε διὰ τίποτε· καὶ ὅτι ἤθελε νὰ πῆν ἀκόμη ἄλλα τέσσαρα δάκτυλα οἴνου τοῦ Ξερές, ὅστις ἦτο ὁ πρῶτος οἶνος τῆς Ἑυρώπης.

Ἐπιε τὸ τρίτον ποτήριον παρὰ τὰς καλὰς συμβουλὰς καὶ

τὰς ἀποτροπὰς τῶν φίλων του, καὶ ἀφοῦ ἐφλυαρήσεν ἀκόμη ἐπ' ὀλίγον ἐν τῷ μέσῳ τῶν γελοίων τοῦ ἀκροατηρίου, αἰφνης ἐσιώπησε, προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τινος κυρίας, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπέναντί του, ἐχμήλωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπεκοιμήθη. Ἐγὼ ἐνόμισα ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην δὲν θὰ προσήρχετο εἰς τὰς ἐξετάσεις, ἀλλ' ἠπατήθη. Μετὰ μίαν ὥραν τὸν ἐξύπνησαν, ἀνῆλθε νὰ πλύνῃ τὸ πρόσωπόν του, ἔτρεξεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μὲ γυσταλέα ὄμματα, ἐβωκεν ἐξετάσεις καὶ ἐπέτυχε πρὸς μεγαλειτέραν δόξαν τοῦ οἴνου τοῦ Ξερές καὶ τῆς Ἰσπανικῆς διπλωματίας.

Τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας κατηνάλωσα εἰς ἐπισκέψεις τῶν μνημείων, ἢ διὰ νὰ εἶπω καλλιῶν, τῶν ἐρείπιων τῶν ἀρχαίων μνημείων, ἄτινα, πλὴν τῆς Ἀλαμβρας καὶ τοῦ Γενεραλίσου, πιστοποιοῦσι τὴν ἀρχαίαν λαμπρότητα τῆς Γρανάδας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γρανάδα ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος προμαχὼν τοῦ Ἰσλάμ, εἶνε ἡ μόνη πόλις τῆς Ἰσπανίας, ἣτις διεφύλαξε περισσότερο ἀνκμνήσεις αὐτῆς.

Ἐπὶ τοῦ λόφου ὅστις καλεῖται Dinadamar (πηγὴ τῶν δακρύων), φαίνονται ἀκόμη τὰ ἐρείπια τεσσάρων πύργων, αἵτινες ὑψοῦντο ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν μεγάλης δεξαμενῆς, ἐντὸς τῆς ὁποίας συνέρρεον ἀπὸ τῆς Σειράς τὰ ὕδατα, ἄτινα ἐχρησίμευον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ὑψηλοτέρου μέρους τῆς πόλεως.

Ἐκεῖ ὑπῆρχον λουτρά, κήποι καὶ ἐπαυλεῖς, ὧν οὐδὲ ἕγχοσ σώζεται πλέον, ἐκεῖθεν δὲ ἠδύνατό τις νὰ περιβάλλῃ δι' ἐνὸς βλέμματος τὴν πόλιν μὲ τοὺς μιναρῆδες τῆς μὲ τὰ δώματά της, μὲ τὰ τοακία της τὰ λευκὰ μεταξύ τῶν φοινίκων καὶ τῶν κυπαρίσσων. Ἐκεῖ πλησίον φαίνεται ἀκόμη μία πύλη ἀραβικὴ, καλουμένη Πύλη τῆς Ἐβρίτας, καὶ σχηματιζομένη ὑπὸ μεγάλης ἀψίδος μετ' ἐπάλλεων. Περαιτέρω ἐρείπια ἀνακτόρων Καλιφῶν. Πλησίον τοῦ περιπάτου τῆς Ἀλαμέδας, εἰς πύργον τετραγώνου, περιέχων μίαν αἰθουσαν στολισμένην μὲ τὰς συνήεις ἀραβικὰς ἐπιγραφὰς. Παρὰ τὴν Μοῆν τοῦ Ἀγίου Δουμγκου, λειψάνα κήπων καὶ ἀνακτόρων, ἄλλοτε ἠνωμένων μετὰ τῆς Ἀλαμβρας δι' ὑπογείων ὁδῶν. Ἐντὸς τῆς πόλεως, ἡ Ἀλκαίσερια, ἀραβικὴ ἀγορὰ σχεδὸν ἄθικτος, σχηματιζομένη ἀπὸ μερικὸς δρομίσκους εὐθείας καὶ στενοῦς ὡς διαδρόμους, ἔχοντας ἐκατέρωθεν δύο σειρὰς μαγαζίων, τὴν μίαν ἠνωμένην μετὰ τῆς ἄλλης, αἵτινες παρέχουσι παράδοξον ὄψιν ἀσιατικῆς ἀγορᾶς. Τέλος δὲν εἶνε δυνατόν νὰ κάμῃ τις ἐν βῆμα εἰς τὴν Γρανάδαν χωρὶς νὰ συναντήσῃ μίαν ἀψίδα, ἐν ἀραβοῦργημα, ἕνα σπύλον, ἕνα σωρὸν λίθων ὅστις νὰ μὴ ἀναμνηστικὴ τὸ φανταστικόν της παρελθόν, παρελθὸν ἀληθοῦς Σουλτάνας.

Ποσάκις περιεπλανήθη ἐν τὰς σκολιάς ἐκείνας ὁδοὺς, κατὰ τὰς θερμότερας ὥρας τῆς ἡμέρας, ὑπὸ τὸν φλογερὸν ἥλιον, χωρὶς νὰ συναντήσω ψυχὴν ζῶσαν!

Ὅπως εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἀνδαλουσίας, οὕτω καὶ ἐν Γρανάδᾳ, αἱ ἄνθρωποι δὲν ζῶσι παρὰ τὴν νύκτα· τὴν νύκτα ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν φυλακίαν τῆς ἡμέρας, συναθροίζονται καὶ ἀναμειγνύονται εἰς τοὺς δημοσίους περιπάτους μὲ τὴν βίαν καὶ τὴν ὁρμὴν πλήθους ἀνθρώπων ὧν τὸ ἡμισυ ζητεῖ τὸ ἄλλο ἡμισυ διὰ κατεπειγούσας ὑπεθέσεις. Τὸ πυκνότερον πλῆθος εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀλαμέδαν, καὶ διὰ τοῦτο τὰς ἐσπέρας μου διηρχόμην εἰς τὴν Ἀλαμέδαν μὲ τὸν Γογγόραν ὅστις μὲ ὠμίλει περὶ ἀραβικῶν μνημείων, μὲ ἕνα δημοσιογράφον ὅστις μὲ ὠμίλει περὶ πολιτικῆς, μὲ ἕνα ἄλλον

νέον ὅστις μοῦ ὠμίλει περὶ γυναικῶν, οὐχὶ δὲ σπανίως καὶ με τοὺς τρεῖς ἁμῶν.

Ἐὰν ἤθελον νὰ εἶπω τι περὶ τοῦ λαοῦ τῆς Γρανάδας, θὰ εὐρισκόμην ἐν ἀμηχανίᾳ διότι δὲν τὸν εἶδον. Τὴν ἡμέραν εἰς τὰς ὁδοὺς δὲν συνήντων οὐδένα, τὴν νύκτα δὲν διέκρινον, τὰ θέατρα δὲν εἰργάζοντο, ὅταν ἠδυνάμην νὰ εὕρω κανένα εἰς τὴν πόλιν περιεπλανώμην εἰς τὰς αἰθούσας ἢ εἰς τὰς δειροστοιχίας τῆς Ἀλάμπρας, ἔπειτα δὲ ἔπρεπε νὰ ἴδω τόσα πράγματα εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ὅποιον ἐκ τῶν προτέρων εἶχον ὄρσει, ὥστε οὐδὲ στιγμή ἐπερίσσευε διὰ ν' ἀρχίσω συνομιλίαις, ὅπως ἔκαμνον εἰς τὰς ἄλλας πόλεις, εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ εἰς τὰ καφενεῖα με τοὺς ἀστῶς τοὺς ὁποίους συνήντων.

Ἄλλ' ὡς ἔμαθον παρ' ἀνθρώπων δυνάμενων νὰ γνωρίζωσι καλῶς, ὁ λαὸς τῆς Γρανάδας δὲν χαίρει καλὴν ὑπόληψιν ἐν Ἰσπανίᾳ. Λέγεται ὅτι εἶνε κακεντρεχῆς, βίαιος, ἐκδικητικὸς, μαχαροβγαλτῆς, ὅπερ ἐπιθεβαίουται καὶ ἐκ τῶν χρονικῶν τῶν ἐφημερίδων καὶ δὲν λέγεται, ἀλλ' εἶνε γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν Γρανάδαν ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εἶνε πολὺ κατωτέρα ἢ εἰς τὴν Σεβίλλην καὶ εἰς ἄλλας ἰσπανικὰς πόλεις μικροτέρας ἀκόμη ἀξίας· καὶ ὅτι ἐν γένει ὅλα τὰ πράγματα τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ γίνουσι ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἀπὸ τὴν γῆν, ἧτις ἐντούτοις παράγει ἀρετὰ, πηγαίνουν πολὺ κακὰ εἴτε ἀπὸ ἀναλγησίαν, εἴτε ἀπὸ ἀμάθειαν, εἴτε ἀπὸ ἀταξίαν.

Ἡ Γρανάδα δὲν ἐνούται διὰ τοῦ σιδηροδρόμου με καμμίαν σπουδαίαν πόλιν, ζῆ μόνη, ἐν τῷ μέσῳ τῶν κήπων τῆς, ἐν τῷ τῆς ζώων τῶν ὁρέων τῆς, εὐχαριστημένη διὰ τοὺς κάρπους τοὺς ὁποίους τῇ παρέχει ἡ γῆ τῆς βαυκαλιζομένη ἠδέως ἐν τῇ κενεδοξίᾳ τῆς κλλιότης τῆς καὶ ἐν τῇ ἀλαζονείᾳ τῆς ἱστορίας τῆς, διαγεύσα ἐν ἀργίᾳ, κοιμωμένη, ὄνειροπολοῦσα καὶ εὐχαριστουμένη ν' ἀπαντᾷ με ἐν χάσμῳ εἰς πάντα ὅστις ἤθελε τὴν ἐπιπλήξει διὰ τὴν κατάστασίν τῆς: — Ἐγὼ ἔδωκα εἰς τὴν Ἰσπανίαν τὸν ζωγράφον Ἀλόνσον Κανον, τὸν ποιητὴν Λουδοβίκον Λέοντα, τὸν ἱστορικὸν Φερδινάνδον δὲλ Καστίλο, τὸν ἱεροκήρυκα Λουδοβίκον τῆς Γρανάδας, τὸν ὑπουργὸν Μαρτίνου δέλλα Ρόζα· ἀπέτισα τὴν ὀφειλὴν μου ἀρετῇ με ἐν εἰρήνῃ — ἧτις εἶνε ἡ ἀπάντησις ὅλων σχεδὸν τῶν μεσημβρινῶν πόλεων τῆς Ἰσπανίας, περισσότερον ὠραίων φεῦ! ἢ φρονίμων καὶ ἐργατικῶν, καὶ περισσότερον κλιζῶνων ἢ πολιτισμένων. Ἄ! ὃ ἴδων αὐτὰς δὲν κουράζεται ἀνακραζῶν: «Κρίμα!»

— Τώρα ὅπου εἶδατε ὅλα τὰ θαύματα τῆς ἀραβικῆς τέχνης καὶ τῆς προπικῆς βλαστήσεως, ὑπολείπετε νὰ ἴτετε διὰ νὰ εἰμπορήτε νὰ λέγετε ὅτι γνωρίζετε τὴν Γρανάδαν, τὸ προάστειον τοῦ Ἀλμπαισίν. Ἐτοιμάσατε τὴν καρδίαν σας διὰ κόσμον νέον. Θέσατε καλῶς τὴν χεῖρα σας ἐπὶ τοῦ βλαταντίου καὶ ἀκολουθήτέ με.

Αὐτὰ μοῦ εἶπεν ὁ Γογγόρας τὴν τελευταίαν ἐσπέρην τῆς ἐν Γρανάδᾳ διαμονῆς μου. Ἦτο μαζὶ με εἰς δημοσιογράφος δημοκρατικὸς ὀνόματι Μελκιόρρε Ἀλμάγκο, διευθυντῆς τῆς Ἰδέας, νέος εὐγενῆς καὶ συμπαθητικὸς. Διὰ νὰ μὴ ἀκολουθήσῃ ἰθυσίαισε τὸ γεῦμά του καὶ ἐν κύριον ζῆθρον τὸ ὅποιον ἐσχεδιάζεν ἀπὸ τῆς πρῶτης. Ἐκινήσαμεν, ἐφθάσαμεν μέχρι τῆς πλατείας τῆς Συνεντεύξεως. Ἐκεῖ ὁ Γογγόρας μοῦ εἰδείξε μίαν στενὴν καὶ σκολιὰν ὁδόν, ἡ ὅποια ἀνέρχεται ἐπὶ τινος λόφου καὶ μοῦ εἶπεν:

— Ἐδῶ ἀρχίζει τὸ Ἀλμπαισίν.

Καὶ ὁ κύριος Μελκιόρρε ἐγγίζων μίαν οἰκίαν με τὴν ῥάβδον του προσέθεσεν:

— Ἐδῶ ἀρχίζει ἡ δικαιοδοσίᾳ τῆς δημοκρατίας.

Διεσχίσσαμεν τὸν ὁρομίσκον, εἰσῆλθοντες εἰς δευτέρον καὶ ἀκολουθῶντες εἰς τρίτον ποιούτων, πάντοτε ἀνερχόμενοι, χωρὶς νὰ ἴδω τίποτε ἔκτακτον, ὅσον καὶ ἂν παρετήρουν περιέργως πανταχοῦ. Δρόμοι στενοί, οἰκίαι πενιχραὶ, γράϊαι κοιμώμεναι ἐπὶ τῶν βαθυλίδων τῶν θυρῶν, μητέρες ψειρίζουσαι παιδία, σκύλοι χασμώμενοι, πετεινοὶ κλαλοῦντες, παῖδες τρέχοντες καὶ κραυγάζοντες, καὶ ἄλλα πράγματα τὰ ὅποια βλέπει τις

εἰς ὅλα τὰ προάστεια· τίποτε περισσότερον. Μόνον ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐφ' ὅσον ἀνηρχόμεθα, ἢ ὅψις τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων μετεβάλλετο. Αἱ στέγαι χαμηλότεραι, τὰ παραθύρα ἀριστέρα, αἱ θύραι μικρότεραι, οἱ κάτοικοι μᾶλλον ρακένδυτοι. Ἐν τῷ μέσῳ ἐκάστης ὁδοῦ ἔτρεχεν ἐν ρυάκιον ἐντὸς λιθοκτίστου κοίτης κατὰ τὸν ἀραβικὸν τρόπον, ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἐπὶ τῶν θυρῶν καὶ περὶ τῶν παραθύρων ἐφαίνοντο λείψονα ἀραβουργημάτων καὶ τεμάχια μικρῶν στύλων· εἰς τὰς γωνίας τῶν πλατειῶν κοῦραι καὶ φράκτα τῆς ἐποχῆς τῆς δυναστείας τῶν Μαύρων. Κάθε ἐκάτον βήματα, τὰ ὅποια ἐκάμνομεν, ἐνόμιζον ὅτι ὠπισθοδρομοῦμεν κατὰ πενήτην ἔτη πρὸς τοὺς καιροὺς τῶν Καλιφῶν. Οἱ σύντροφοί μου ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν με ὄθουν με τὸν ἀγγῶνα λέγοντες:

— Κυττάξετε ἐκείνην τὴν γράϊαν.

— Κυττάξετε ἐκείνην τὴν κόρην.

— Κυττάξετε ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα.

Καὶ ἐγὼ παρετήρουν καὶ ἠρώτων:

— Τί ἄνθρωποι εἶνε αὐτοί;

Ἐὰν εὐρισκόμην ἐκεῖ αἰφνιδίως, θὰ ἐπίστευον βλέπων τοὺς ἄνδρας ἐκείνους καὶ ἐκείνας τὰς γυναῖκας, ὅτι ἤμην εἰς τι χωρίον τῆς Ἀφρικῆς· τόσον τὰ πρόσωπα, ἢ ἐνδυμασίαι, ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐκινούντο, ὠμίλουν καὶ ἐκύτταζον, εἰς τόσον μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς Γρανάδας, διέφερον ἀπὸ ὅ,τι μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης εἶχον ἰδῆ. Εἰς κάθε καμπὴν ἐσταμάτων καὶ παρετήρουν κατὰ πρόσωπον τοὺς συνοδοὺς μου, αὐτοὶ δὲ μοῦ ἔλεγον:

— Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε· ἐδῶ εἴμεθα εἰς τὸ πολιτισμένον μέρος τοῦ Ἀλμπαισίν· αὐτὴ εἶνε ἡ παρισινὴ συνοικία τοῦ προαστείου· ἄς προχωρήσωμεν.

Ἐπροχωρήσαμεν· οἱ ὁρῶμι ὠμοιάζον με κοίτας χειμάρρων, με ἀτραπούς χαραχθεῖσας ἐπὶ βράχων, πλήρεις ὑψωματιῶν, λάκκων, ρηγμάτων, πετρῶν· τινὲς ἐκ τούτων ἀτόμοι ὥστε νὰ μὴ δύναται οὔτε ἡμίονος νὰ ἀνέλθῃ· ἄλλοι στενοὶ τόσον, ὥστε μόλις καὶ μετὰ βίας νὰ διέρχεται εἰς ἄνθρωπος· ἄλλοι πλήρεις γόρτου καὶ ἐρημοί, ὅλοι δὲ με ξηρὰν, ἀγρίαν, παράδοξον ὄψιν.

Περιεπλανήθημεν εἰς λαβύρινθον ὁρομίσκων, διερχόμενοι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὑπὸ μεγάλην τινὰ ἀραβικὴν ἀψίδα ἢ δι' ἄλλης τινὸς μικρᾶς πλατείας, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐφαίνετο ἡ ἀπέραντος κοιλίας, τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη καὶ μέρος τῆς πόλεως, καὶ ἐφθάσαμεν ἐπὶ τέλους εἰς ὁδὸν τινὰ μᾶλλον πετρώδη καὶ μᾶλλον στενὴν τῶν ἄλλων, εἰς τὴν ὁποίαν ἐσταθήμεν διὰ νὰ ἀναπνεύσωμεν.

— Ἐδῶ, μοῦ εἶπεν ὁ Γογγόρας, ἀρχίζει τὸ καθυτὸ Ἀλμπαισίν. Κυττάξετε τὴν οἰκίαν αὐτὴν!

Ἐκύτταξα, ἦτο μίαν οἰκίαν χαμηλὴν, καπνισμένην, ἡμεριπωμένην, με μίαν θύραν ἧτις ἐφαίνετο ὡς τὸ παραθύρον ἑνὸς ὑπογείου, πρὸ τῆς ὁποίας ἐκινεῖτο ὑπὸ σωρείαν ρακῶν, ἄθροισμα τι ἢ μᾶλλον σωρὸς τῆς γράϊων καὶ παιδιῶν, ἧτις ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει μας ἤγειραν τοὺς νυσταλέους ὀφθαλμούς των καὶ με τὰς λιποσάρχους χεῖρας των ἀψήρεσαν ἀπὸ τὸ κατώφλιον δὲν εἰςέρω ὁποίας ἀκαθαρσίας, αἵτινες ἠμυπόδιζον τὴν ὁδοῦν.

— Εἰσέλθωμεν, εἶπεν ὁ φίλος μου.

— Νὰ εἰσέλθωμεν; ἠρώτησα.

Ἐὰν μοῦ ἔλεγον ὅτι ἐκεῖ μέσῳ ἦτό τι ὅμοιον με τὴν περιώνυμον Αὐλὴν τῶν Θαυματῶν, τὴν ὁποίαν περιέγραψεν ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ δὲν θὰ εἰδίσαζον νὰ τὸ πιστεύσω. Οὐδεμίαν θύραν μοῦ εἶχε ποτε εἰπῆ ἐπιβλητικώτερον ἐκείνης: — Ἀπομακρύνθητι. — Δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ εὕρω καλλιτέραν παρομοίωσιν ἢ τὸ στόμα πελωρίας τινὸς γράϊας μαγίσσης, ἐκπέμπον ἐυσώδη πνοὴν πλήρη λοιμωδῶν μiasμάτων. Ἄλλ' ἔλαβον θάρρος καὶ εἰσῆλθον.

(Ἐπεταί συνέχεια).

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

CATULLE MENDÈS

Ἡ ΒΑΠΤΙΣΤΙΝΗ

Ὁ φύλαξ ἄγγελος τῆς Βαπτιστίνης μὲ τὰς λευκὰς πτέρυγας τοῦ ἦτο ἀκουμβισμένος ἐπὶ τῆς μικρᾶς παρθενικῆς τῆς κλίνης.

— Βαπτιστίνη! Βαπτιστίνη!

— Ποῖος εἶνε; Ποῖος μοῦ φωνάζει;

— Ἐγώ, ὁ φύλαξ ἄγγελός σου.

— Μὲ ἐτρόμαξες, διότι ἐξύπνησα ἀποτόμως καὶ ἐνόμισα, ὅτι κάποιος κλέπτης εἰσῆλθε, διὰ νὰ μοῦ κλέψῃ τὸν χρυσοῦν σταυρὸν, τὸν ὁποῖον ὁ πάππος μοῦ ἐχάρισε κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους. Ἄλλ' ἀφ' οὗ σὲ ἀνεγνώρισα, ἀνέλαβον τὸ θάρρος μου καὶ ἠσύχασα· τί θέλεις, καλέ μου ἄγγελε;

— Βαπτιστίνη, δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ σέ. Δὲν εἶπες τὴν ἀλήθειαν, διότι δὲν ἐκοιμάσσο, ἀλλ' ἐσκέπτεσο τὸν νέον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον συνήνητῆσας προχθὲς ὑπὸ τὰς φιλύρας κατὰ τὴν ὥραν τοῦ περιπάτου. Δὲν ἠμπορῶ νὰ πιστεύσω, ὅτι ἡ κόρη, ἣτις μοῦ ἀφιέρωσε τὴν ψυχὴν τῆς, ἐνασχολεῖται τὴν νύκτα εἰς ἀναρμόστους σκέψεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν λείπει ἡ ἀνάμνησις ὠραίου καὶ ξανθοῦ μύστακος.

— Εἶσαι αὐστηρὸς, ἄγγελέ μου! Ἀφ' οὗ εἶμαι εἰς ἡλικίαν γάμου, μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν εἶνε κακὸν νὰ συλλογίζωμαι ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου θὰ γείνω σύντροφος, διότι ὁ νέος, τὸν ὁποῖον προχθὲς ἐγνώρισα, ἐζήτησε τὴν χεῖρά μου καὶ ἔλαβε τὴν συγκατάθεσιν τῶν γονέων μου.

— Βαπτιστίνη! Εἶχον ὄνειροπολήσῃ διὰ σέ ἄλλα ὄνειρα. Σὺ, ἡ ὁποία εἶσαι θελκτικωτέρα ἀπὸ τοὺς ὠραιοτέρους ἀγγέλους τοῦ Παραδείσου, σὺ, ἡ ὁποία θὰ ἠξιοῦσο εὐθὺς μετὰ τὴν θνητὴν ζωὴν, ἣν θὰ διήγῃς ἐντὸς μοναστηρίου, νὰ γείνης σύζυγος ἐν τῷ οὐρανῷ πνεύματος τῆς ὑψηλοτέρας ἱεραρχίας, θέλεις νὰ μείνης ἐν τῷ κόσμῳ καὶ νὰ γνωρίσῃς τὰς ματαίους αὐτοῦ ἡδονάς; Θέλεις νὰ γείνης σύζυγος κοινῆς θνήτου, σὺ, ἡ ὁποία ἠδύνασο νὰ γείνης ἀπὸ τῶρα μνηστὴ μνηστῆρος Θείου; Σὲ συμβουλεύω, Βαπτιστίνη, νὰ ἀντιστῆς εἰς τοὺς ἐδῶ κάτω πειρασμούς καὶ νὰ δικτηρηθῆς ὀλόκληρος διὰ τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ ὑμέναιον.

— Καλέ μου ἄγγελε, δὲν ἔχω κατὰ σοῦ κανὲν παράπονον, διότι ἐκπληροῖς μετὰ μεγάλου ζήλου τὰ καθήκοντά σου, τὰ ὁποῖα ἔχεις πέριξ τῆς παρθενικῆς κλίνης μου. Ἄλλὰ μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν εἶνε ἰδιὸν σου ἔργον νὰ ἀναμιγνύηται εἰς τοιοῦτου εἶδους ὑποθέσεις· σὲ παρκαλῶ λοιπὸν νὰ μὴ δυσχεραστῆθῃς, ἐὰν προτιμήσω παντὸς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου θὰ γείνω ἀγαπημένη καὶ πιστὴ σύζυγος.

— Φεῦ! εἶπεν ὁ φύλαξ ἄγγελος.

Καὶ ἀνοίξας τὰς μεγάλας πτέρυγας τοῦ ἐπέταξεν εἰς τὸ σκότος τοῦ οὐρανοῦ, ἐνθα οἱ ἀστέρες ἔνευσον ὡς μικροὶ χρυσοὶ ὀφθαλμοί, οἵτινες εἰρώνευσον λιγάκι.

*
**

Ὁ φύλαξ ἄγγελος τῆς Βαπτιστίνης μὲ τὰς ὠχρὰς πτέρυγας τοῦ ἦτο ἀκουμβισμένος ἐπὶ τῆς νυμφικῆς τῆς κλίνης.

— Βαπτιστίνη! Βαπτιστίνη!

— Ποῖος εἶνε; Ποῖος μοῦ φωνάζει;

— Ἐγώ, ὁ φύλαξ ἄγγελός σου.

— Δὲν ἔκαμες διόλου καλὰ νὰ ἔλθῃς ἐδῶ, καὶ σὲ συμβουλεύω νὰ πετάξῃς ὅσον ταχέως δύνασαι. Σοῦ τὸ λέγω, καλέ μου ἄγγελε, ὁ σύζυγός μου μ' ἀγαπᾷ ὅσον τὸν ἀγαπῶ, καὶ μετ' ὀλίγον θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ μήτηρ μου μειδιῶσα καὶ κλαίουσα μὲ ὠδήγησεν. Ἡ παρουσία σου ὅσον αὐλὸς καὶ ἂν εἶνε, δὲν θὰ ἦτο εὐχάριστος εἰς ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου φέρω πλέον τὸ ὄνομα· μόλις ἔχεις καιρὸν νὰ φύγῃς εἰς τὸν Παραδείσόν σου, ἀφίνων ἡμᾶς εἰς τὸν ἰδιὸν μας.

— Βαπτιστίνη, δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ σέ. Εἶνε λοιπὸν ἀληθές, ὅτι θὰ γείνης ὁμοία πρὸς τὰς ἄλλας γυναῖκας καὶ ὅτι ἀπηρνήθῃς διὰ παντός τὴν ἱεράν ἐπιθυμίαν νὰ κλεισθῆς ἐντὸς μοναστηρίου, ἀποχαιρετῶσα τὸν κόσμον! ὦ! ποῖον μεγαλοπρεπὲς μέλλον σὲ περιέμενε! Μετὰ ἡμέρας καὶ νύκτας ἐξαγιασθεῖσας διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς σκληρᾶς τηρήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων θὰ ἀνέβαινες μέχρι τῆς αἰωνίας χαρᾶς τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκεῖ ἐντὸς τοῦ ἀνεκφράστου ἐνθουσιασμοῦ τοῦ Παραδείσου θὰ ἦσο ὁ πλέον ἀγαπημένος ἄγγελος μὲ λευκὰς καὶ ὠραίας πτέρυγας.

— Δὲν περιφρονῶ μέλλον, τὸ ὁποῖον μὲ περιμένει ἐκεῖ ἐπάνω, ἀλλὰ καὶ ἐδῶ θὰ ἔχω ἐξαιρετὸν σύζυγον, τὸν ὁποῖον θὰ ἀγαπήσω ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀκούωνται εἰς τὴν οἰκίαν οὐχὶ πλουσίαν, ἀλλ' εὐθυμον, οἱ γέλωτες καὶ αἱ φωναὶ τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα θὰ παίζωσιν. Εὐτυχῆς σύζυγος, φαιδρὰ μήτηρ, ἰδοὺ τί θὰ εἶμαι. Μὴ μὲ μαλώσῃς, καλέ μου ἄγγελε. Ὅχι, ὄχι, δὲν θὰ ἀπαρνηθῶ, διότι εἶμαι καλὴ χριστιανή, τὴν θέσιν μου βραδύτερον εἰς τὸν Παραδείσον. Τώρα ὅμως ἀγαπῶ καὶ λατρεύω ἐκεῖνον, ὅστις μὲ λατρεῖ ἐπίσης καὶ μὲ ἀγαπᾷ. Καὶ πρόσεξον, φύγε γρήγορα, μὲ τὰς λευκὰς πτέρυγας σου, διότι μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ εἶνε τόσον ζηλότυπος, ὥστε φοβοῦμαι, μὴ σοῦ ἀποσπάσῃ μερικὰ πτερὰ.

— Φεῦ! εἶπεν ὁ φύλαξ ἄγγελος.

Καὶ ἐπέταξεν ἀνοίξας τὰς μεγάλας πτέρυγας τοῦ εἰς τὸ σκότος τοῦ οὐρανοῦ, ἐνθα μερικοὶ μικροὶ ἀστέρες, νεύοντες ὡς χρυσοὶ ὀφθαλμοί, εἰρώνευσον παρὰ πολὺ, οἱ αὐθαδεῖς.

*
**

Ὁ φύλαξ ἄγγελος τῆς Βαπτιστίνης μὲ τὰς ὠχρὰς πτέρυγας τοῦ ἠμιεμφωγμένης ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης ἦτο ἀκουμβισμένος εἰς τὴν στήλην τοῦ τάφου ἐπὶ τῆς ἐπιταφίου ἐκ λευκοῦ μαρμάρου κλίνης τῆς.

— Βαπτιστίνη! Βαπτιστίνη!

— Ποῖος εἶνε; Ποῖος μοῦ φωνάζει;

— Ἐγώ, ὁ φύλαξ ἄγγελός σου. Νομίζω, ὅτι τὴν φορὰν ταύτην θὰ δώσῃς προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους μου. Ἰδοὺ εἶσαι νεκρά, ἐν ᾧ εἶσαι ἀκόμη νέα, ἐντὸς στενοῦ καὶ σκοτεινοῦ τάφου, ἐνθα ἔβηκαν τὸ σῶμά σου. Πόσον θὰ μετανοῆς καὶ θὰ

λυπήσαι, ὅτι δὲν ἤκουσας τὰς συμβουλὰς μου ἐξ ἀρχῆς. Ἐὰν μὲ ἤκουες καὶ ἀντίστασο εἰς τοὺς κοσμικοὺς πειρασμοὺς, θὰ εἰσῆρχεσο εἰς μοναστήριον, θὰ ἀνέβαινες ἀπὸ τῆς ἐπομένης τοῦ θανάτου εἰς τὸν θεῖον Παράδεισον, καὶ δὲν θὰ ἔμεινες ἐπὶ τόσον χρόνον ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῆς ἐρημώσεως. Ἄλλ' ἐπρότιμησες νὰ ζήσης ὡς κοινὴ θνητὴ, νὰ ἀποκτήσης σύζυγον καὶ τέκνα, καὶ ἰδοὺ, ὅτι ἐτιμωρήθης.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

K. Γ.

ΔΩΡΕΑΝ

ΛΗΘΥΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΕΧΩΝ

2.000 ΒΙΒΛΙΑ 2.000

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΚΟΡΙΝΝΗΣ»

Πλουτίσαντες τὸ ἡμέτερον **Βιβλιοπωλεῖον** δι' ὅλων τῶν ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα βιβλιοπωλῶν πωλουμένων βιβλίων, ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ, ΝΟΜΙΚΩΝ, ΙΑΤΡΙΚΩΝ, καὶ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ, ΛΕΞΙΚΩΝ καὶ νεωτάτων ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ, ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ, ΔΡΑΜΑΤΩΝ, ΚΩΜΩΔΙΩΝ καὶ διαφόρων ἄλλων ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, συγκεντρώσαντες δὲ καὶ κατατάξαντες ταῦτα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν καὶ εἶδος μὲ τὰς αὐτὰς ὡς καὶ παρὰ τῶν ἐνταῦθα βιβλιοπωλῶν πωλουμένων τιμὰς καὶ εἰς ἴδιον **Τιμοκατάλογον**, ἀποστέλλομεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ αἰτουήσας

ΔΩΡΕΑΝ

Αἱ αἰτήσεις ἀπευθύνονται :

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν

ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ «ΚΟΡΙΝΝΗΣ»

Ὁδὸς Προαστείου ἀρ. 10.

Εἰς ἈΘΗΝΑΣ

ΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων • προσηγορευμένων ἐτῶν εὐρίσκονται καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Βιβλιοπωλεῖῳ ἡμῶν, ὁδὸς Προαστείου, ἀριθ. 10.

Hebe's

Hair Restorer

Τὸ κάλλιστον ἐπανορθωτικὸν τῶν τριχῶν. Δὲν εἶναι βαφὴ, ἀλλ' ἐπαναδίδει εἰς τὰς τρίχας τὴν προτέραν αὐτῶν γροῖαν διὰ τῆς ἐνδυναμώσεως αὐτῶν. Οὐδεμίαν ἐπιβλαβὴ οὐσίαν περιέχει· εἶναι ἄχρουν καὶ διαυγές ὡ; τὸ ὕδωρ.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν Λονδίῳ.

Εὐρίσκεται ἐν Ἀθῆναις μόνον εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Κορίννης» ὁδὸς Προαστείου ἀριθ. 10 καὶ τιμᾶται ἐκάστη φιάλη **δραχμὰς ἑπτὰ**. (Διὰ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 8).

ΜΕ ΔΡΑΧΜΑΣ 2

ΔΥΝΑΤΑΙ ΤΙΣ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΑ

5 0 0 0 0 0 0 0

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΟΡΙΝΝΗΣ

ΕΝ ἈΘΗΝΑΙΣ—ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘ. 10

Μόνον εἰς τὸ ἡμέτερον βιβλιοπωλεῖον εὐρίσκονται καὶ πωλοῦνται ἀποκλειστικῶς αἱ ἐξῆς ἡμῶν ἐκδόσεις :

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ	μετὰ εἰκόνων, ἔτος	Α'	Φρ.	6
»	»	»	»	» Β' » 6
»	»	»	»	» Γ' » 8
»	»	»	»	» Δ' » 8
»	»	»	»	» Ε' » 8
»	»	»	»	» Σ' » 8
»	»	»	»	» Ζ' » 8

ΣΗΜ. Τὰ Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα, εἶνε περιοδικῶν πρὸ ἰκταετίας ἐκδιδόμενα, ἐν ᾧ ἐδημοσιεύθησαν καὶ δημοσιεύονται τὰ ὠραιότερα καὶ καὶ δραματικώτερα Μυθιστορήματα καὶ τὰ χαριέστατα διηγήματα, μεταπερασμένα καὶ πρωτότυπα. Ὀλόκληρος ἡ σειρά τῶν Ἐκλεκτῶν ἀπαρτίζομένη ἐξ 620 τυπογραφικῶν φύλλων, κοσμομένων ὑπὸ 350 μεγάλων εἰκόνων ἐν Παρίσιος ἐξεργασμένων, ἀποτελεῖ ὀλόκληρον Μυθιστορικὴν Βιβλιοθήκην. Εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας ν' ἀποκτήσωσιν ὀλόκληρον τὴν σειράν τῶν Ἐκλεκτῶν, παραχωροῦμεν αὐτῶν ἀντὶ τῆς ἀρχικῆς τιμῆς τῶν 52 φράγκων, ΔΙΑ ΜΟΝΟΝ ΦΡΑΓΚΑ 40.

ΤΑ ΔΥΟ ΔΙΚΝΑ, μυθιστορία Αἰμ. Ρισβουργ, τόμ. 4	Φρ.	1.60
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ, ὑπὸ Λάμπρου Ἐνυάλῃ	»	2 —
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ, ὑπὸ Γεωρ. Βαλαβάνη	»	50
ΑΝΤΩΝΙΝΑ, μυθιστορία Ἀλεξ. Δουμά, υἱοῦ	»	2 —
ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, μυθιστορία ὑπὸ Γρηγορίου Ξενοπούλου	»	2 —
ΜΙΚΟΛΑΣ ΣΙΓΑΛΟΣ, μυθιστ. ὑπὸ Γ. Ξενοπούλου	»	2 —
ΤΟ ΤΡΙΑΚΟΣΙΑΔΡΑΧΜΟΝ ΕΠΑΘΛΟΝ, ὑπὸ Γρηγορίου Ξενοπούλου	»	50
ΛΕΩΝ ΛΕΩΝΗΣ, μυθιστορία Γεωργίας Σάνδης, μετὰ φράσας I. Ἰσιδωρίδου Σκυλίτση	»	1.50
ΠΕΠΗΤΑ ΧΙΜΕΝΕΣ, μυθιστορία Ἰωάν. Βαζλέρα, μετὰ φρ. Ἀντωνίου Φραβασίλη	»	2 —
Η ΒΡΑΖΙΛΙΑΝΗ, μυθιστ. Α. Matthey μετὰ 13 μεγάλων εἰκόνων	»	1.20
ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, μυθιστ. Καρόλου Μερουβέλ, μετὰ 28 μεγάλων εἰκόνων	»	2.80
Ο ΛΗΣΤΗΣ, μυθιστ. Ἀλεξ. Δουμά, πατρός μετὰ μεγάλων εἰκόνων	»	50
ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΙΑΤΡΟΥ, μυθιστ. Ἀλεξ. Δουμά, τόμος εἰς μέγα 8ον ἐξ 960 μεγ. σελίδων	»	6 —
ΤΟ ΠΕΡΙΔΕΡΑΙΟΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, μυθιστορ. Ἀλεξ. Δουμά (συνέχ. τῶν Ἀπομνημονευμάτων Ἰατροῦ), τόμος εἰς μέγα 8ον ἐξ 720 μ. σελίδων	»	4.50
Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΙΤΟΥ, μυθ. Ἀλεξ. Δουμά (συνέχ. τοῦ Περιδεραιίου τῆς Βασιλίσσης) τόμος εἰς μέγα 8ῶρον, ἐξ 544 μεγάλων σελίδων	»	3.50
Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΝΥ, μυθ. Ἀλεξ. Δουμά (συνέχ. τοῦ Ἀγγέλου Πιτοῦ) τόμος εἰς μέγα 8ῶρον ἐκ 1260 μεγάλων σελίδων	»	10 —
Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΟΙΚΟΥ, μυθ. Ἀλεξ. Δουμά (συνέχ. τῆς Κομήσσης Σαρνὺ) τόμος εἰς μέγα 8ῶρον ἐκ 260 μεγάλων σελίδων	»	3 —

ΣΗΜ. Ἡ κατὰ φυλλάδια ἐκδοσις τῆς Κομήσσης Σαρνὺ καὶ τοῦ Ἰππότου τοῦ Ἐρυθροῦ Οἴκου, πλησιάζει πρὸς τὸ τέλος. Ὀλόκληρος ἡ σειρά, ἀποτελούμενη ἐκ τῶν: Ἰατροῦ Ἀπομνημονευμάτων, Περιδεραιίου τῆς Βασιλίσσης, Ἀγγέλου Πιτοῦ, Κομήσσης Σαρνὺ καὶ Ἰππότου τοῦ Ἐρυθροῦ Οἴκου, θὰ τιμᾶται φρ. 27. Ὁ ἀποστέλλων ΜΟΝΟΝ ΦΡ. 20 λαμβάνη τοὺς 7ῶρον ἐκδοθέντας τόμους καὶ τὰ ὀλίγα ἐκδοθησόμενα φυλλάδια τῆς Κομήσσης Σαρνὺ καὶ τοῦ Ἰππότου τοῦ Ἐρυθροῦ Οἴκου, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ λαμπροῦ τούτου ἔργου τοῦ γόητος Ἀλεξάνδρου Δουμά, ἐν ᾧ ἐξεκρίσθησαν ὀλόκληρος ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις.

Σὺν τῇ αἰτήσῃ προκαταβάλλεται καὶ τὸ ἀντίτιμον.